

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . 1 kor. Egy hóra 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladás szerkesztő.

Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placz-utca 49. szám.

A debreczeni népszámlálás és a város fejlesztése.

Debreczen, január 21.

Összeadási műveletekből, egymásra rakott számoszlopok lezárásából kialakul Magyarország városainak képe. A népszámlálás eredményéből sorra ismeretessé válik az egyes városok lélekszáma, nemkülönben az utolsó tíz év alatt bekövetkezett szaporodása.

A szaporodás arányszáma érdekes jelenségre mutat. Magától értetődő, természetes valami ez, de az adatok világításában jellemzőbben fest. És ha a számokból, statisztikából tanulni lehet: hát ez a statisztika mintha egyetemi katedréről szólni mindazoknak, akik a városok gazdálkodásában, háztartásuk irányításában részt vesznek.

A lakosság emelkedése — az eddig ismert adatok szerint — nagyobb százalékot mutat: Debreczenben, Szegeden, Temesvárott. A szaporodás percentje pedig kicsi, meglepően és kiábrándítóan kicsi Aradon, Nagyváradon, Makón.

És Debreczenben harmincöt százalék a községi pótdadó, Temesvárott már ötven, ellenben Szegeden ötvenkettő. Aradon a pótdadó százaléka hetvenkilenc, Nagyváradon pedig szintén felül van a hetvenen.

Két arányszám: a lakosság szaporodásának percentje és a községi pótdadó százaléka fordított viszonyban van egymással. A lakos-

ság szaporodása ott a nagyobb mérvű, ahol kisebb a pótdadó.

Ez a jelenség nem véletlen. A születési arányszámok egy országban sem változnak olyan hullámosan, hogy a szomszédos városok olyan nagy eltérést mutatnának egymás mellett e tekintetben. Deák Ferenc, amikor Schmerling azt követelte, hogy a hadsereg létszámának emelése céljából egy esztendőben kétszer sorozzanál, azt felelte:

— Nem lehet, Ekszczenz. A magyar anyák csak egyszer szülnék egy esztendőben.

Nos, a magyar anyák Debreczenben egy esztendőben szintén csak egyszer szaporítják a város lakosságát. A szaporodást tehát nem annyira a születések irányítják, mint a kedvező megélhetésnek és keresetnek alkalma. — Ennek pedig nagy tényezője a városi adó, a melyet a polgárok nagy része kétszeresen is érez: egyszer a maga közteherviselésében, egyszer pedig azoknak a cikkeknek drágaságában, amelyekkel ezt a nagyobb adót áthárítani igyekeznek.

Ez a megállapítás nem akar egyszerű, a többi mellé sorakozó sopánkodás lenni a pótdadó leszállítása érdekében. Hiszen egy-két év alatt, talán egy évtized alatt se menne ez. De meg kell alapítani egy nevezetes tévedést. Eddig az volt a hit, hogy a városok nagyságának emelésére és a lakosság szaporítására (ami egy és más szempontot kivéve, majdnem egyet jelent) legjobb eszköz, ha minél nagyobb

befektetéssel, minél több modern egészségügyi és kulturális intézményt teremtenek.

És a befektetés, úgy látszik, a népesség szaporodásában nem térült meg. Debreczenben és Temesvárott nem volt vízvezeték és csatornázás, két, a városok egész lakosságának egészségügyét szolgáló közintézmény s Temesvár és Debreczen mégis jobban szaporodott, mint Arad és Nagyvárad, ahol ez a két alkotás már régebb idő óta van meg. Az emberek tehát nem azt választják, ahol több jóval és nagyobb kényelemmel élhetnek, hanem oda vonzódnak, ahol némi kényelemről való lemondással, kevesebb higiénával és kisebb kulturával, — de kevesebb költséggel élhetnek. Mert a megélhetés, csakis a megélhetés a legfontosabb, a mindennél előbbrevaló. Ez az, ami körül minden város élete forog. Minden egyéb, az előrehaladás, fejlődés, de a visszamaradás és kulturátlanság is ennek az elkövetkezése szokott lenni.

Természetesen, amit ezideig tettünk Debreczen nagyarányú és tagadhatatlanul lendületes fejlesztése érdekében, azt nincs okunk megbánni, nincs okunk arról elmélkedni most a népszámlálás után se. Meddő dolog volna hirdetni, hogy kár most olyan nagyon elsettenünk a városfejlesztéssel. Sőt, mindaz, amit tettünk, ami csak megvalósult, helyes. A legjobb, amit tenni lehetett. Most csupán azt jegyezzük föl, ami természetszerűleg tanulságnak kínálkozik a városok fejlődési mérlege után, hogy: egy nagy város nem lehet pillana-

Hatvany Lajos.

Hatvany Lajosnak, aki egy hét mulva oda fog állni a Vigszínház lámpái elé, hogy okos, elmés szavakkal bevezesse Csokonai Vitéz Mihályt a pesti színházi közönség elébe, Hatvany Lajosnak, a jókedvű és bátor *conférencier*-nek ki kell állni, hogy ő róla előjáró beszédet. Szigorúan véve oly szükség volna az egyik bevezetésre, mint a másikra. Vitéz Mihálynak az utóbbi időben hátróztottan jobbra fordult a soria. Pillanatnyi pénzzavarok nem bántják többé, protektorok után sem kell szaladgálni. Sőt különböző irányok képviselői vetekednek érte. Magukénak hirdetik „vaskalapos” vének és iüttörő fiatalok. Verseim ábrándoznak most is falusi papkisasszonyok a mályvavirágos ablakok zugában, de az ő dalait dudolták a mult szonban már a pesti kabarében is. Szóval Csokonait ismerik, törődnek vele s amire annyi esztendei erőlködés nem volt elegendő, — egyszerre, hirtelen, szinte a maga emberségéből divatba jött Vitéz Mihály.

Hatvany azonban még nem volt Debre-

zenben. Ma délután fogják hallani először a szavát, mikor a Royal-beli pódiumra fellép. Mégis azt hiszem, nincs túlzás szavamban, mikor azt tartom, hogy egy folyóiratnak bámulatosan megnőtt publicitása révén Debreczenben is több ember figyelmét keltendő óta a Hatvany Lajos szavára, mint ahányan mindent egybevéve a néhai jó tudós professor Hatvanit hallgatták. Akkor hát minek a bemutatás cerimonijája?

Ha erre nincs is szükség, jól esik azért elmondani egyet-mást Hatvanyról, a legújabb könyve ötletéből.

A Nyugat csoportjának, ennek a nagytehetségű, fiatal tábornak, esetleg van még egy-két olyan erejű írója is, mint Hatvany. Sőt, ha a szinpadot vesszük, bizonyos, hogy Lengyel Menyhértnek több szerencséje volt azokkal a darabjaival, amiket Hatvany nélkül alkotott meg, mint a *Szűz-zel*, amelyet Hatvanyval együtt hozott a világra.

Azonban agitátor, az nincs külön nála a Nyugat írói csoportjában. Bátorabb, kitaróbb verekedő nem akad több olyan, mint Hatvany Lajos. Ennek az új iránynak meglepő sikere egyenesen elképzelhetetlen volna az ő polémikus ereje nélkül. Ady Endrének köl-

tészetét a világos eszű esztétikus fejlett izlésével ő juttatja legelsőbben elismeréshez. Azután azzal, hogy közre adta tévelygésének Ady Endrével szemben táplált kételyeinek, majd megtérésének őszinte történetét: valóságos beleszuggérálta a XX. század forrongó olvasójába a kíváncsiságot, az érdeklődést, a rajongást az új idők énekesei iránt.

A szókimondásban, a leplezetlen merész véleménynyilvánításban Gyulai Pál tanítványa. Gyönyörűsége is telt e fiatal nagy tehetség kibontakozásában az öreg urnak. Az utolsó években nem volt adeptusa, akire oly bizsike lett volna Gyulai, mint Hatvany Lajosra, akit az ő nemes tanítása, utmutatása, törhetetlen becsületességének ragyogó példája tett egyáltalán íróvá.

— Olvassa csak el a Szemle kefelevonát, — mondta dicsekedve szegény öreg. — Hatvanytól hozok cikket. Az ám okos ember! Jól ír, igazat beszél. Olvassa csak!

Elérte Hatvany azt is, ami a legmagasabb ranglétra volt Gyulai Pál becsülésében. Az arcképének helyet adott a Sándor-utcai ebédő komótián, ahonnan a legkedvesebb emberei mosolyogtak le Gyulaira, mikor magánvosan költötte el az ebédjét.

Női kézi táskák,

Pénz-, szivar- és cigaretta tárczák, Solingeni acél áruk, zsebkések, ollók önbortváló készülékek, diszmuáruk (ajándék tárgyak) mindenféle gyermek játékok óriási választékban **olcsó Gosi Miklósnál** **Placz-utca 32. sz.** **szabott árak mellett** kaphatók (volt Szedlák-ház)

Király kávéi mégis a legjobbak.

Kívánatra a vevő előtt pörköltve. DEBRECZEN, Degenfeld-tér 11.

tig se zártkörű társaság, amelynek célja volna, hogy kevesen bár, de elegánsul, avagy megelégedtem, boldog vidékiességben éljünk, — hanem, hogy amint itt Debreczenben eddig tettük: mennél inkább életünkbe vonzzuk mások életét is, mennél nagyobb, életerős tömegeket, aztán pedig, hogy a mind észrevehetőbben fejlődő nagyvárosi, igazi metropolis életet minél olcsóbbá tegyük. Erre pedig az örök refrén most is, holnap is, mindig, amit a népszámlálási és pótdadói viszonyról fönnebb mondtunk.

Polónyi obstruál.

A képviselőház ülése.

A honatyák nagyon hanyagul viselkednek. Ma fél tizenegykor még nem voltak együtt határozatképes számban s emiatt a tanácskozás megkezdése késedelmet szenvedett. Meg kell azonban adni, hogy akik a Ház mai ülésére nem jöttek el, egész helyesen cselekedtek. Polónyi Géza volt a soros szónok, aki igazi obstukciós beszédet mondott; egy sereg hamis állítással és ferdítéssel az egész ülést kihuzta.

Részletes tudósításunk itt következik:

A határozatképtelen Ház.

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor megnyitja az ülést. Konstatálja, hogy a Ház nem határozatképes és ezért öt percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után az Elnök újra megnyitja az ülést és a házszabályok értelmében elrendeli a katalogus felolvasását.

Elnök jelenti, hogy a Ház tanácskozásképes. Azok a képviselők, akik nincsenek jelen, az elmaradási okot jelteni kötelesek.

Elnök jelenti, hogy a főrendiház a képviselőház által elfogadott szerb kereskedelmi szerződést elfogadta.

Az interpellációs könyv felolvasása után rátértek a bankjavaslat tárgyalására.

Polónyi leckéztet.

Polónyi Géza: Tiltakozik az ellen, hogy a munkapárt az üléseket 1 órával meghosszabbítja és fél 11 órakor a Ház még nem határozatképes, holott már 11 órakor tanácskozni kellett volna. Hosszasan szól az önálló jegybankról és fejtegeti annak szükség-

ességét és jelentőségét. A közös bank rendszerére azt mondja, hogy olyan intézmény, amely hasonlít egy Wertheim-szekrényhez, melynek kulcsa mindig az osztrákok kezében van és a magyar soha sem nyithatja ki vele a kasszát. A Benedikt-féle formulával foglalkozik és bírálja Okolicsányi beszédét, aki a függetlenségi párt programjától messze eltért. A Siegharath-féle megállapodás ugyanolyan, mint a Benedikt-formula, tudniillik egyik sem ér semmit. A kormánynak senki se ad olyan jogot, amelyvel a nemzetet a jövőendő gyakorlati jogaitól megfoszthassa. Ha ez a javaslat törvényerőre emelkedik, akkor nekünk még álmodnunk sem lehet, hogy az önálló bankra 1917-ben rátérhessünk. Nálunk a nemzeti akarat a királyi vétó jog alá van rendelve és ezért nem fejlődhetik az ország s gazdaságilag és politikailag teljesen hátralag maradunk. Beszél Magyarország valutájának rendszeréről és felsorolja kifogásait. Kéri azután az elnököt, hogy engedélyezzen szünetet.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

Egy sereg ferdítés.

A szünet után Polónyi Géza folytatja beszédét. Hosszasan foglalkozik az előadó beszédével, aki az önálló bankot és önálló vámterületet egy kalap alá helyezi.

Összehasonlításokat tesz a közös bank és a német birodalmi bank között s azt mondja, hogy az osztrák-magyar bank, bár egy krajcár bankjegy-adót sem fizet, mégis a legkisebb osztalékot adja. Azt fejtegeti, hogy a bank a jövedelemben való részese-dés dolgában is kijátssa Magyarországot.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a ház határozata szerint két órakor át kell térni az interpellációkra, tehát lehetőleg fogja rövidre a beszédét.

Polónyi Géza: Még sok mondani valóm van s nem vagyok abban a helyzetben, hogy ezt az órát a többségnek ajándékozzam. — Madarassy-Beck báróval polemizál, aki azt mondta, hogy 40 ezer koronával bárkinek is lehet szavazata a jegybanknál. Ilyet csak egy coupon-báró mondhat.

Elnök a kifejezésért rendreutasítja.

Polónyi Géza konstataálja, hogy a részvények legnagyobb része az uralkodóház tagjainak kezében van. A civilista tárgyalásánál szóvá lehet tenni majd ezt a kérdést.

Elnök: Az ilyen kijelentések ellenkezőnek a magyar törvényhozás lojális érületével s ezért rendreutasítja a szónokot.

munkásságának az a része, mely a magyar olvasóközönség tekintetétől távolab esik? Az utolsó években ő dolgozott legtöbbet a magyar irodalom terjesztésén, a külfölddel való megismertetésén. Hogy már elmúlt az az idő, mikor a magyar irodalomból Jókain kívül egy betűt nem ismert a külföld, ebben senkinek nincs nagyobb érdeme Hatvanynál. Értékes kapcsolatokat teremtett, új utakat nyitott meg. Intéssel, rábeszéléssel, nem utolsósorban jó fordítások segítségével Hatvany elérte, hogy a külföld rájött az újabb magyar írói alkotások izére. Egy pár előkelő külföldi folyóirat rendszeresen hozza a magyar írók műveit és Berlin ma már ép úgy tudomást szerez a Möricz Zsigmond *Hét krajcárjának* a megjelenéséről, mint a *Bánk-bán*-ról. Hogy a magyar irodalmat a jövőben még ismertebbé tegye, egy másik folyóiratot is szerkeszt, a *Jung-Ungarn*, amely oly propagandát fejt ki a magyarság érdekében, amelyhez még nem volt fogható.

Ez a sokoldalú, érdekes írói egyéniség áll ma délután a debreczeni közönség elé. Igen-igen érdemes arra a figyelemre, amelylyel a debreczeni közönség várja.

(B. K.)

Polónyi Géza negyed három órakor ismét szünetet kér s az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

A szünet után Polónyi Géza a készfizetésről beszél, amelynek megvalósítását a nemzeti becsület kérdésének mondja.

Az interpellációk.

Ezután az interpellációkra térnek át. Sümegi Vilmos és Szmracsányi György a Ház engedelmével elhalasztják interpellációjukat.

Huszár Károly (sárvári) az ökörmezői telekkönyvi bejegyzéseknél előforduló hamis okmányok ügyében interpellálja az igazságügyminisztert.

Az interpellációt kiadták a miniszternek s ezzel az ülés délután fél négy órakor befejeződött.

A Csokonai-kert rendezése.

Az építészeti bizottság üléséből.

Ma délután négy órakor Kovács József polgármester elnöklété mellett az építészeti bizottság ülést tartott a városháza tanácstermében. Több apró, amgánjellegű ügyről tekintve, az egyetlen lényeges program-pontja az ülésnek a Csokonai-kert rendezésének kérdése volt. Az ülésen jelen voltak: Aczél Géza, Székely Ferenc főmérnökök, Magos György dr. tiszti főügyész, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Kondor Gyula számvéző, Debreczeni Jenő gázgyárigazgató, Komlóssy Dezső bizottsági tagok és Minori Géza jegyzőkönyvvezető.

Aczél Géza főmérnök előterjesztette a Csokonai-kert rendezésére vonatkozó részletes tervet a tanács meghagyásához képest. E szerint az egész kollégium előtti teret átalakítanák akkép, hogy a Péterfiára egyenes vonalban haladna a kocsiközlekedés a Piac-utcáról, a villamos sínek is párhuzamosan vonulnának a kocsiúttal és a közbeeső helyen nyírott bokrokkal beültetett díszes parkrészt lenne, melyet a legmodernebb rendszerű alacsony vasbeton kerítés övez. Ez a kerítés éppoly tartós, mint olcsó és egyszerűen izléses, a fővárosban is nagyon sok téren ilyen kerítést alkalmaztak, ezért ennek a tervének elfogadását ajánlotta a főmérnök, aki a vonatkozó költségvetést is becsatolta.

Magos György dr. tiszti főügyész a főmérnöki indítvánnyal szemben annak a nézetének adott kifejezést, hogy helyesebb volna, ha a Csokonai-téren is olyan öntött vas oszlopokat és kerítést alkalmaznának, mint a Petőfi-téren. Ezeket az oszlopokat aztán el lehetne látni művészies kivitelű öntvényekkel.

Székely Ferenc főmérnök sem javasolja a vasbeton kerítést, mert azt összefirkálják az utcagyerekek és nagyon izléstelen lenne aztán.

Végre is a bizottság akkép határozott Kovács József polgármester indítványára, hogy Aczél főmérnök készítsen két méter hosszúságú vasbeton kerítést, azt elhelyezik és megszemlélik majd a téren és azután alkotnak végleges véleményt a kérdésről.

A plurális párt megalakulása. Plurálisnak száműzöttjei: elsőrendű grófok, koraszülött titkos tanácsosok, akik valamennyien plurálisban öszültek meg, tegnap alakították meg klubjokat a Bristol hotelben. Az alakulásban résztvettek: Andrassy Gyula gróf, Desewffy Aurél gróf, Széll Kálmán, Sztéryényi József, Ábrányi Kornél, Chorin Ferenc s kivülök még sokan volt alkotmánypárti képviselők és pártkültagok. A párt nem politikál s alapszabályszerint csak társadalmi diszkabátban bujkálódik a nagy mult visszaszerzésén.

Néhány évi közellét megkapó emlékei, az egyre élesedő szemü tanítvány higgadt ítélete: ezek adják meg értékét a „Gyulai Pál estéje”-nek. Hatvány füzetét hol meghatva, hol mosolyogva, véges-végig ragyogó szemmel olvassuk el. Fogja gáncs érne, hogyne érne a „Gyulai Pál estéjét” is. De azoknak a kötőlőkódését, akik az arckép szubjektív részein talán fennakadnak, sokszorosán ellensúlyozza a Gyulai Pál egyre szaporodó rajongóinak tiszta gyönyörűsége. Mennyi kedvesség, és mennyi finom jellemző vonás e kis könyv minden lapján! Élvezettel csüngünk az ajkán, amint elvisz az egyetemre, a Gyulai-órákra, amint vele korrigáljuk a Szemle sajtóhibáit, a mint kirándulunk Leányfájlára. Szinte tulságosan szerény, amikor egyszerű apróságoknak nevezi ezeket, melyek alig megemléstésre méltók, de mégis szereti őket elmondani. „Az emberben valahogy megvan a vágy, hogy élte pár jó percének megakarja őrizni emlékét és bőbeszédű lesz”.

Ez a füzet megint új oldaláról mutatja be Hatványt. Most mint memoár-író jelentkezik s ennek ép úgy beválk, amint a minap még filológus volt a javából.

Hol van még emellett Hatvány Lajos

Afánlok a legkitünőbb minőségű, **Bélapátfalvi portland cementet** kartelen kívüli fehér falimeszet, prima porosz kőszet, száraz tűzifát, prima műtrágyát vagon számra továbbá géphenger és motor olajakat, mindenkor legolcsóbb napi ár mellett

Debreczeni Bőrönd gyár

megnyilt Piac-u. 41. sz. alatt.

Pollák Zsigmond

a Magyar bank és Kereskedelmi Részv.-Társ

Bélapátfalvi cementosztályának vezérképviselője. Telefon 441.

Raktáron tartok **mindennemű bőröndöket**. Megrendelésre bármilyen bőröndök készülnek minden kivitelben. **Kalap dobozok és bőrdiszidáruk**. Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök. **Ugyanott tanulók fizetéssel felvételtnek.**

Harcot

a magyar s az osztrák kormány.

A magyar nyelv a katonai büntető perrendtartásban.

A katonai kérdésekben ma délelőtt megkezdődtek a tanácskozások a magyar és az osztrák kormány között. Bécsben vannak Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, Székely Ferenc igazságügyi és Hazai Samu honvédelmi miniszterek. Az igazságügyminiszter részvétele is mutatja, hogy e tanácskozások a katonai büntető perrendtartás kérdésére vonatkoznak.

A törvényjavaslatban még több szakasz van, amely fölött még nem állapodtak meg a kormányok, mert nem tudták összegyeztetni az eltérő osztrák és magyar jogviszonyokat. De míg ezek elsimítása inkább csak jogi és perrendi kérdés, addig a legnagyobb, mert politikai természetű, ellentét a tárgyalási nyelv kérdésénél van.

A kormány a magyar nyelvért.

Az osztrák kormány, elsősorban pedig Bienerth miniszterelnök ellenzi, hogy a perrendtartásnak a nyelvkérdésre vonatkozó szakasza azt mondja ki, hogy a kihallgatás a vádlottnak anyanyelvén történjék. A hadügyminiszterium maga nem opponál a magyar kívánságnak, ne mis folyik be a mai döntő tanácskozásokba, a mérkőzés most az osztrák és a magyar kormány között dől el.

Egy előkelő politikus így nyilatkozott a két kormány közötti harcról, az osztrák sajtónak ehhez fűzött kommentárjáról s a következőképp körvonalozta a magyar kormány álláspontját:

— Nem igaz az, hogy a magyar társalgási nyelv veszélyeztetné a hadsereg egységét. Ezt sohasem állították a hadügyi körök, ezt legfeljebb az az osztrák párt állítja, amely mindenáron meg akarja akadályozni, hogy végre helyreálljon az egyetértés a katonai kérdésekben Magyarország és az uralkodó között.

Ami végül a magyar ezredekben szolgáló osztrák katonatisztekkel illeti, ezeknek száma nem olyan nagy, hogy kedvükért Magyarországnak kétségtelen jogát — hogy a magyar szent korona országainak területén magyar állampolgárok felett magyar nyelven ítélkezzenek, — csorbítani kellene. A büntető perrendtartás reformját nem a katonatisztek kedvéért csináljuk, hanem elsősorban a tiszték számát sokszorososan fölmúluló tényleg szolgáló legény ség kedvéért. A magyar katonák felett pedig csupán magyarul lehet törvénykezni. Az eddigi eljárás jogtalan és méltánytalan volt. Azt pedig, hogy a zászló- és jelvénykérdésben közel volna a magyar követelmények teljesítése, mi, sajnos, nem hisszük. Előbb meg kell oldani a katonai kérdés többi részét, mielőtt erre kerülne a sor.

Közös miniszteri értekezlet.

Bécsből táviratozzák: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, aki tegnap este Székely Ferenc igazságügyminiszterrel Bécsbe érkezett, megérkezése után Hazai Samu honvédelmi miniszter látogatását fogadta, aki Bécsben már többrendbeli tanácskozást folytatott. A honvédelmi miniszter ma reggel újra

fölkereste a miniszterelnököt és hosszasan tanácskozott vele. Délelőtt tíz órakor Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Hazai Samu honvédelmi miniszter és Székely Ferenc igazságügyminiszter társaságában az osztrák miniszterelnökség palotájába ment. A miniszteri értekezleten Schönai báró közös hadügyminiszter, Khuen-Héderváry gróf és Bienerth báró miniszterelnökök, Székely Ferenc és Hochenburger igazságügyminiszterek s Hazai és Georgi honvédelmi miniszterek vettek részt.

A miniszterelnök holnap, — alkalmasint Schönbrunnban, a király elé járul, hogy az uralkodónak kifejezze a magyar kormány szerencsekívánatait. Khuen-Héderváry gróf holnap délután visszautazik Budapestre. Székely Ferenc igazságügyminiszter ma délután fél három órakor Szombathelyre utazik a holnapi napot választói körében tölti el. Hazai szintén ma utazik haza Bécsből.

Bécsből táviratozzák: A közös miniszteri tanácskozás délután negyed 2 órakor ért véget. Jól értesült forrásból azt jelentik, hogy a katonai büntető perrendtartás vitás szakaszai dolgában jelentékeny közlekedés jött létre s habár még nem lehet szó a tárgyalások formális befejezéséről, mégis a két kormány legközelebb foganatosítani fogja a nyelvre vonatkozó rendelkezések végleges megszövegezését.

A harmadik vigest.

Január 24.

Kedden, folyó hó 24-én délután 5 órakor tartják meg a harmadik vigestet, a Bikaszálolda dísztermében a következő rendkívül érdekes műsorral:

1. Tréfás nyitány. Játssza Kiss Béla zenekara.
 2. Tréfás kuplék. Aktualitások. Előadja Seide Rezső budapesti mérnök.
 3. Dalok, Hegedűn játsza Zöldy Márton.
 4. Női sziv. Keringő, éneklő Dénes Ella, a szatmári szintársulat coloratour énekesnője.
 5. Kabaret-számok: a) Örült gimbelemgombolom, b) Borzalom, c) Rikkancs. Előadja s éneklő He lty Hugó, a szatmári szintársulat jellemkomikusa és rendezője.
 6. Operett áriák. Táncoz kuplék. Előadja H. Balla Mariska, a szatmári szintársulat primadonnája.
 7. Szalon blüvészet. Bemutatja Gyurcsányi Béla.
 8. Műdalok. Éneklő Dénes Ella coloratur énekesnő.
 9. Páros jelenet a „Kormánybiztos“ c. bohózatból. Éneklő s táncokkal. Előadják H. Balla Mariska és Heltay Hugó.
 10. „Messez meg a felhő“, a „Cigány-szereltem“ mulató jelenete. Kiss Béla zenekarának kísérete mellett előadja H. Balla Mariska.
 11. Politikai s helyi nagyságok caricaturája. (Gyorsrajzok. A közönség előtt rajzolja Sede Rezső.)
 12. Vig népdalegyveleg. Játssza Kiss Béla zenekara.
- Erre a vig-estére jegyek kaphatók Antalffy József Piac-utcai könyvkereskedésében.
- Páholyok ára 6 vagy 5 korona. Ülőhelyek 2 vagy 1 korona vagy 60 fillér. Állóhely 40 fillér.
- A vig-est pontosan 5 órakor veszi kezdetét.

Blaháné a próbán.

A nagyasszony és a debreceni szintársulat.

Azok, akik irigylik a színészeket a hivatásukért, ma méltán irigykedtek a debreceni szintársulat tagjaira: ők egy fél napi előnyben voltak a közönséggel szemben, mert már délelőtt lerakhatták hódolatukat a Nagyasszony lábai elé. Blaha Lujza ma délelőtt jelent meg nyolc év óta elsőz a debreceni színpadon, hogy megtartsa a Nagymama operett próbáját s a színészek a boldogság érzelmeivel a szíviükben élvezték azt az előnyt, amely hivatásuknál fogva kijutott nekik és lelkes, meleg szeretettől áthatott ünnepléssel teték kedvesé Blaháné előtt a debreceni színpadnak, az ő tüneményes pályája kiinduló pontjának a vizionlátását.

A művésznőt Ferenczy Frigyes főrendező hívta meg délelőtt fél tizenegy órakor a próbára. A szintársulat tagjai riadó éljenzéssel, a zenekar tussal köszöntötte Blahánét, a ki bájos mosolylyal csendet intett:

— Csak nem lesz szónoklat? — mondta kedvesen, — majd a rendezőhöz fordult:

— Ismerem a debreceni színházat. A milyen kedves a publikuma, olyan cugos a színháza. Adjatok egy kis zugot, ahol nyugodtan ülhetek.

Majd megállott a színpad közepén, elmerengve nézte az üres nézőteret és fölsóhajtott:

— Mennyi kedves emlék fűz ehhez a színházhoz! Itt voltam én kezdő színésznő.

Ezalatt körülkerítették spanyolfallal egy kis helyet a színpadon, hogy a huzat ne érje s Blaháné leült. A színészek, meg a színésznők sorra eléje járultak, s az volt a boldogabb, a ki előbb csókolhatott neki kezét.

Ferenczy bemutatta a művésznőnek a Nagymama szereplőit, akikben sok régi ismerőst talált. Majd Zilahyné jött, akit Blaháné megcsókolt és így szólt hozzá:

— Milyen szép vagy kislányom!

Zilahyné meghívta a nagyasszonyt holnapra ebédre, de Blaháné azt mondta, hogy az nap, amikor játszik, nem fogad el meghívást; így azután kedre halasztották Zilahyék az ebédet.

A szintársulat ezalatt lázasán várta a próba megkezdését s többen meg is mondták a nagyasszonynak:

— Alig várjuk már, hogy lássuk a Nagymamát.

— A próbán nem igen játszom én, fiam, — mondta Blaháné — majd láthattok estére.

De azért úgy játszott, hogy az első felvonás végén, a Mártával — Gyöngyi Jolánnal — való párljenésében az egész személyzet könnyezett.

A próbának fél kettőkor lett vége. Borbély Sándor haza akarta kísérni a művésznőt, de ő tiltakozott minden kíséret ellen.

— Nem úgy van — erősködött Ferenczy — most mi vigyázzunk a méltóságos asszonnyra Magyarország nevében.

— Na fiam, felelte Blaháné tréfásan, jól néz ki Magyarország, ha te képviseled!

Egy kíséret helyett végre az egész társulatot kapta kíséretül Blaháné, aki a színészeket, mikor nem győzte végét várni a bucsukézcsókoknak, ezekkel a szavakkal birta távozásra a szálló lépcsőházában:

Menjetez már ebédelni, gyerekeim, a boldogsággal senkiséz lakik jól.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**
 Piac-utca 42. sz. (Lamprecht palota). Arany János-utca 15. sz. mosó intézete Piacz utca 63.

Gyórhajtás a Csapó-utcán.

Elgázolt öregasszony.

Szigoru szabályrendelet tiltja a város belterületén a gyórhajtást. A vonatkozó szabályokat be is tartatják a bérkocsisokkal, meg azokkal, akiknek személye nem imponál a rendőrségnek, de bizony, ha a nagy urak passziójáról van szó, akkor azok egészen nyugodtan keresztülszáguldozhatnak a gyanútlanul járó-kelők testén, nem esik ezért semmi bántódásuk. Ismerjük Rostás István főkapitány teljes pártatlanságát és szigorúságát, ezért meg vagyunk róla győződve, hogy az alábbi eset kapcsán szigorúan meg fogja hagyni alantasainak, hogy mindenkivel szemben nagyon vigyázzanak a gyors hajtásra vonatkozó szabályok betartására és az ez ellen vétőket akkor is szigorúan büntessék meg, ha a sebes hajtásból szerencsétlenség a véletlen folytán nem származott.

Ma délelőtt egy szegény, nyomorék özvegy asszony, Sinka Miklósné 48 éves, hat gyermekes családja a Csapó-utcán keresztülment épp akkor, amikor a legnagyobb volt ott a forgalom. A préposthoz igyekezett, hogy kis gyermekei számára valami könyöradományt kérjen a jólelkű főúrtól. Abban a pillanatban vágatott arra Szabó Béla huszárszázados fogata, amelynek tízes véru lovait épen nem mérsékelte, sőt a leggyorsabb tempóban hajtotta a gyeplőt tartó közhuszár. Sinkánénak már nem volt ideje kitérni a kocsi elől, az elütötte és a szerencsétlen nő a kerek alá került. A gyorsan előhívott mentők részesítették első bégélyben a szerencsétlen asszonyt, aki az arcán és bal oldalán súlyos sérüléseket szenvedett. Aztán beszállították a kórházba, ahol most ápolják. A rendőrség pedig megindította a vizsgálatot.

Sinkáné gyermekei Nyil-utca 17. szám alatti lakásukon most a legnagyobb nyomorban szynlódnek. A jószívű emberbarátok feladata, hogy a hat kis árváról gondoskodjanak.

Mulatság.

A FÜGGETLENSÉGI KÖR BÁLJA.

A debreczeni függetlenségi kör ma este rendezte a Bika-szálló dísztermében bálját, a mely fényes sikerénél fogva méltó folytatása volt a kör előző évi mulatságainak. A bálon Tüdös János dr., az első kerület országgyűlési képviselője is megjelent és sokan voltak ott a függetlenségi párt vezérférfiai közül is. A jelenvolt hölgyek névsora itt következik:

Asszonyok: Vékony Gáborné, Tolvaj Gáborné, ifj. Keckés Istvánné, Terdik Jánosné, Mihály Károlyné, Cseresznye Ferencné, Kovács Péterné, Némethy Jánosné, Nagy Bálintné, Jóna Bálintné, Nagy Jánosné, Kozma Istvánné, Rácz Józsefné, Tóth Jánosné, — Oláh Istvánné, Oláh Ferencné, Csuka Lajosné, Buray Jánosné, Gyökös Józsefné, Szilágyi Istvánné, Börr Istvánné, Szabó Jánosné, — Pecze Istvánné, Dézsi Lászlóné, Balla Ferencné, Ecsedi Jánosné, Kegyes Mihályné, Kovács Jánosné, Sarkady Istvánné, Busi Bálintné, Hüse Józsefné, Harsányi Lászlóné, Szilágyi Gáborné, Szilágyi Józsefné, Bence Mihályné, Kertész Istvánné, Kertész Lászlóné, Katona Jánosné, Tóth Sándorné, Dézsi Józsefné, Ujjalussy Gáborné, Tóth Bálintné, — Szilágyi Gáborné, Szilágyi Lajosné, ifj. Nagy Istvánné, ifj. Kozma Ferencné, Vértessy Andrásné, Kondor Lajosné, Simon Józsefné, Erdélyi Károlyné, Erdélyi Gáborné, Ötvös Jánosné, Kovács Ferencné, Seres Józsefné, Seres Istvánné, Nagy Sándorné, Kovács Sándorné, Vértési Jánosné, Vértessy Józsefné, Kiss Sándorné, Hajduböszörmény, Scheffel Hugóné, — Teremi Gáborné, Pethő Lajosné, Király Istvánné, Hika Tamásné, Zong Jánosné, Kertész Jánosné, Szöllősi Dánielné, id. Kertész Istvánné, Borsos Józsefné, Böszörményi Mihályné.

Leányok: Vékony Juliska, Vékony Eszti, Faragó Erzsike, Burai Erzsike, Cseresznye Juliska, Terdik Eszti, Mihályi Rózsika, Kovács Zsuzsika, Virág Zsuzsika, Nagy Mariska, Jóna Rózsika, Jóna Mariska, Nagy Mariska, Kozma Juliska, Rácz Juliska, Tóth Mariska, Oláh Juliska, Szigeti Juczi, Halász Juliska, Szabó Mariska, Szatmári Juliska, Burai Katica, Gyökös Eszti, Bör Juliska és Katica, Dézsi Rózsika, Bana Eszti, Ecsedi Piroška, Kegyes Erzsike, Kovács Erzsike és Juliska, Sarkadi Juliska, Busi Erzsike, — Harányi Juliska, Busi Erzsike, Harsányi Juliska, Szilágyi Eszti, Szilágyi Mariska, — Katona Erzsike, Tóth Juliska, Dézsi Erzsike s Juliska, Tóth Mariska, Vértési Erzsike és Juliska, Tóth Mariska, Kender Mariska, Simon Bözsike, Erdei Katica, Erdei Mariska, Erdei Rózsika, Balla Eszti, Ökrös Rózsika, Balla Erzsike, Kovács Mariska, Kovács Róza, — Nagy Mariska, Kovács Eszti, Vértessy Juliska, Vértési Eszti, Kis Rózsika Hajduböszörmény, Ferenczy Erzsike, Teremi Mariska, Pethő Juliska, Király Juliska, Király Margit, Zong Juliska, Hika Irénke, Kertész Rózsika, Szöllősi Katica, Kertész Kata, Borsos Erzsike.

A lepke-táncestély. A lázas előkészületekből, melyeket a rendezőség a jótékony nőegylet által szombaton, e hó 28-án a Bika dísztermében rendezendő estély sikere érdekében kifejt, egyre világosabban bontakozik ki ennek a nálunk ritka látványosság számába menő mulatságnak a képe. Elkészültek a gyönyörű rózsafüzérek, melyek kiváló gondtal és izléssel vannak összeállítva ennek a nemes virágfajnak legkritikább és legpompásabb példányai. Ezek által a bálgérem díszítése a tündérmesék rózsakertjének illúzióját fogja kelteni s dekoratív hatásában bizonyára felülmúlja a nálunk eddigelé bemutatott összes bál díszleteket. Errekes meglepetésül szolgál majd a hölgyek hajába tűzött lepkek, melyeket teljesen az egyéni izlés szerint választhatnak ki s amelyeknek káprázatos pompájáról csak magán az estélyen alkothatunk magunknak fogalmat. Megérkeztek a cotillon-figurák táncolásához szükséges jelvények és felszerelések is. — Ezek után itélve, a bohókás, kacagtató jelenetek, díszes felvonulások és festői csoportok egész sorára nyílik kilátás, melyek állandóan lekötik a figyelmet s élénk derűségben tartják a kedélyeket. A közönség érdeklődése az estély iránt már is szokatlantul nagy mértékben nyilvánul, a páholy jegyek nagyrésze elkelt. Minden jel arra vall tehát, hogy a „Lepketáncestély“ lesz az idei farsang leglátványosabb és leglátogatottabb mulatsága, melyre a rendezőség, minthogy meghívók nem bocsátanak ki, ez uton hívja meg utólag Debrecen város és vidéke mulató közönségét.

A Polgári Asztaltársaság művészestélye. Kiváló művelőre van legjobban kilátása a debreceni közönségnek. A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság február hó 4-én a Dréher söröző helyiségében rendkívül fényes műsoru estélyt rendez, amelyen való közreműködésre a rendezőségnek alant kiutó erőket sikerült megnyerni. Mártonfalvy, Mártonfalvyné, Miske Aranka, Ligeti Lajos, Unger Annuska, Gál Zoltán dr., Thuryné Csige Böske, Zilahy Gyula, Hajnal Arthur, Deák Béla és Fábán Margit lesznek az estély szereplői s ez a névsor előre is jelzi, hogy ilyen fényes estély még alig volt az idei farsang során. A műsor után tánc lesz reggelig. Kiss Béla muzsikája mellett. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét erre az estélyre.

A fodrász-üjesség bálja. A debreceni fodrász üjesség február hó 12-én az Arany Bika szálloda dísztermében a saját könyvtáralapja javára jótékony célú zártkörű bált rendez. — Belépti-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 3 személyre 5 korona. Jegyek kaphatók minden fodrász üzletben és este a pénztárnál.

Kefegyári munkások mulatsága. Stern József és Testvére kefegyár részvénytársaság munkásainak önképző és segélyező egy-

lete saját alapja javára február hó 18-án a Royal szálloda dísztermében táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 30 fillér, családijegy 3 személyre 3 korona 60 fillér, előre váltva 1 korona 20, illetve 3 korona 40 fillér. A mulatság kezdete este 9 órakor. Jegyek előre válthatók: Stern József és Testvére kefegyár r.-t. Piac-utca raktárában, Oláh Sándor fodrász üzletében (Mester-utca) és a rendezőség tagjainál.

A Zenede városítás előtt.

A Debreceni Zenede rendkívüli közgyűlése.

Tudvalevő, hogy a Debreceni Zenede és Debrecen város között már régebben tárgyalások indultak meg a tekintetben, hogy a Zenede városi intézménnyé alakíttassék át. A város a zenedét átveszi s a maga erkölcsi és anyagi erejével hatalmas, virágzó intézetet fejleszt. Ezt a nagyfontosságú kulturális eszmét a város részéről Kovács József polgármester és K. Tóth Mihály dr. kulturálisnádcsnok sok megértéssel és lelkesedéssel karolták fel, a közoktatásiügyi miniszterium is a Debreceni Zenedét, mint a legnagyobb pártolásra érdemes intézményt ajánlotta a város figyelmébe, ekként a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a város és a Zenede között kötendő szerződés tervezetét is megállapították, melyet mindkét fél közgyűlése van hívva elfogadni.

A Debreceni Zenedében e célból tegnap tartották meg a rendkívüli közgyűlést, melyen az alapítók nagy számmal jelentek meg. Ott voltak többek között: Ujjalussy József dr., Zádor Lajos, Kardos László, Simonffy Emil, Kemény Mór dr., Komlóssy Dezső, Kövy Lajos, Falk Lajos, Tóth Emil dr., Liederman Mihály, May Andor, K. Tóth Mihály dr., Keiner Adolf, Bodnár Géza, Hirschfeld Ármán, Koss Zsigmond, Dömsödy Ferenc, Ulrich Jenő, Spitz Lipót dr. ügyész és Piribauer Ferenc, a Zenede titkára.

Az ülést Ujjalussy József elnök rövid beszéddel megnyitotta, megállapította a határozatképességet, majd Simonffy Emil igazgató történelmi visszpillantást vetve és más városok példáját ismertetve, kifejtette a városi iskolává való átalakítás szükségességét és nagy horderejét.

Spitz Lipót dr. ügyész ezután felolvasta a városasl kötendő szerződés tervezetét és az új szervezeti szabályzatot, melyet az alapítók közgyűlése egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadott — s a szerződés megkötésére Ujjalussy József dr. elnököt, Simonffy Emil igazgatót és Spitz Lipót dr. ügyészt bizta meg.

Az ülés végén Zádor Lajos lelkes beszéd keretében méltatta ennek az ügynek nagy kulturális jelentőségét Debrecen város történetében és egyúttal az alapítók nevében a vezetőség gondos és körültekintő munkájáért köszönetet mondott.

Mint értesülünk, a város legközelebbi közgyűlésén szintén letárgyalja a Zenedével kötendő szerződést s ekként az egész ügy lebonyolítása már csak rövid idő kérdése. A Zenede városításával a tanárokra is a rég óhajtott és méltán megérdemelt megnyugvást hozza, amennyiben városi alkalmazottak lesznek, fizetésük megfelelően javul és megkapják a nyugdíj jogosultságot olyképen,

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó“ szappana.

hogy a Zenede szolgálatában eltöltött éveik a megfelelő díj befizetése mellett nyugdíj-jogosultságukban visszamenőleg beszámítottatnak.

Asszonyok világából.

Kacér nők és tetszelgő férfiak.

Irta: Jókai Mór.*

Kedves Barátnóm!

Nem olyan könnyű feladat arra megfellelni, hogy mit tartok én a kacér nőkről? Idézhetném ugyan egy, ezen műfajban elismert tekintélynek mondását. Csernovits Péter volt. Egy föltűnő szép hölgy felől kérdezték a véleményét. Tudód barátom, ez olyan, mint a tarka ló: az ember megbámulja, azt mondja: „éjny de szép tarka ló; de azért nem szeretném, ha az enyém volna.”

Azonban, ha nagyon utána járok, a saját emberségemből is mondhatok valamit, foglalkoztam én is a kacér nőkkel.

Mert hát én nemcsak doktor vagyok és képviselő és Adria-tengerész, meg Athenaeum-nyomdász és általános takarékpénztáros, sőt Generali-igazgató; hanem úgy üres óráimban még regényeket is írogatok s alkalom van több rendbeli kacér hölgyekkel megismerkedni. Így a régi táblabírákban a spekuláló kacér nővel, az Erdély aranykorában a rabnőből lett veszedelmes hurival, Széchy Máriában a politikai cselszövővel, a „Szegény gazdagok”-ban a titoktartóval, az erénytettével, a „Fölfordult világ”-ban a házasság vadászóval, az „Új földesur”-ban a szivtelennel, elelben a „Szerellem bolondjai”-ban a nagyon sokszívűvel, a „Fekete gyémántok”-ban a kacér külszin alatt tiszta lelkűvel, a „Köszívű ember fia”-ban a bosszuszállóval, az „Arany ember”-ben kétfélével: a gyilkos cselszövővel és a naiv tudatlannal, az „Enyém-tied-övé”-ben a romlott szívű kalandornővel, az „Élet komédiásai”-ban a politikai szerepvivővel, az „Eppur si muove”-ban a szenvedélyessel, az „Egy az Isten”-ben a raffinált magasztos heténálval, a „Névtelen vár”-ban a vezekelő bukkott nővel, a „Szabadság a hó alatt”-ban a magas eleművel, a „PáterPéter”-ben a zabolátlan vad szenvedélyűvel; „Akkik kétszer halnak meg” bemutatja a magasabb művészeti csalónőt, a „Szeretve mind a vérpadi” a veszedelmes csábító nőt, a „Lőcsei fehér asszony” az őriőngő, halálig szerelmes asszonyt, a „Rab Ráby” a Fruzinkát, a „Kis királyok” a falusi kacér menyecsét, a „Három márványfele” az ördögötől megszállt zárdahölgyet, a „Nincsen ördög” éppen kétfélével is, ha nem hármalt, a „Tengerszemű hölgy” nek és a „Sárga róza” pusztai szerelmes leánynak még az akadémiát is sikerült részükre hódítani (kivéve az akadémia Józsefét, aki nem engedte magát elcsábítani) s ha nagyon erőltetem az analízist, még talán a elgközelebb bemutatott Magnétát is sikerülne a díszes kategóriába besoroznom, ám-bár inkább prüdnek tartom.

Mindezek után nem kések kimondani, miszerint az én iránt nem adó véleményem az, hogy a kacér nők nagyon szükségesek a világon, — mert azok nélkül regényt írni éppen nem, regényt csinálni pedig semmiképpen sem lehetne...

A második kérdése, tisztelt barátnóm, az, hogy mit tartok a tetszelgő férfiakról? Hát vannak nem tetszelgő férfiak is a világon?

Megvallom, hogy én is tetszem magamnak.

Hiszem smeri kegyed azt a közmondást, hogy „a férfi, ha csak egy fokkal szebb is az ördögénél, már akkor szép”?

... Nohát, — nekem volt egy ismerő-

* Ezt a levelet a költőkirály a kacér nőkről és a tetszelgő férfiakról egy előkelő magyar írónéknak írta.

söm, aki csak két negyedrészt fokkal lehetett szebb annál a bizonyosnál.

Nyáron sokszor ebédeltem egy asztalnál a derék... íc Lacival. Tekintélyes táblabíró volt ő; gazdag földesur és sasai törzsvendég. Nagy feje volt és kurta lába, de annál szélesebb gyomra. Vörös haja volt és vörhenyes szakáll, ami melléve végéig ért. Haja és szakállja soha megfésülve nem volt. Ebéd után a pincérnek nem kellett megkérdezni, hogy mit fogyasztott, mert minden ételnek volt valami maradványa azon a hatalmas szakállon megörökítve. Az ábrázatra rücskös volt és ragyás: ellenben a viharok által platinával bevonna. Semmire sem tudta a vizet használni.

Hát egyszer az történt vele, hogy a gazdaság egy deputációt küldött ki, melvnek feladata volt valami országos ügyben felmenni Bécsbe a mindenható miniszterhez. László barátomat is beválasztották a deputációba.

Bécsben aztán a küldött-társai rajta estek, hogy „de mi velünk bizony ilyen sárosan, szurtosan nem jössz a miniszterhez!” s „compelle, intrare” bevitték a fürdőbe, megmosdatták, kifésültették, megfrizirozták, gálába öltöztették.

Mikor aztán megindultak együtt az audienciára, a lépcsőn lemenet meglátja magát László barátom abban a nagy álló tükrökben ott a lépcső végén s nagy örömmel kiált fel:

— Nini! a K... i Muki is itt van!

Mint hogy soha sem látta magát megfésülködve, elnézte a tükröbeli kép mását a K... i Mukinak.

Nohát ennek a tisztelt barátnak volt az a mondása, mikor szutyonozták, hogy miért nem tartja rendben a külsejét?

— Így is szeretnek engem az asszonyok!

Ez az ember előttem mind a mai napig az öntetsző férfiak mintaképe.

Igaz hive
Jókai Mór dr.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Peleskei notárius, énekes bohózat. Este Kurucfurfang, népszínmű, Blaháné fellépte (Kisbérlet).

Hétfő: Nagymama, operett, Blaháné fellépte (Bérletszünet).

Kedd: Izrael, színmű (B bérlet).

Szerda: Nagymama, operett, Blaháné fellépte (C bérlet).

Csütörtök: Kurucfurfang, népszínmű, Blaháné fellépte (A bérlet).

Péntek: Sári bíró, népszínmű, Blaháné fellépte (B bérlet).

Szombat: Tosca, opera, bemutató előadás (C bérlet).

Vasárnap: Délután: Táncos huszárok, operett. Este Sasfiók, dráma (Kisbérlet).

Blaháné — Nagymama.

Öreg, cinikus színházi emeberk ünnepi hangulatban iltünk ma este szokott helyünkre a színházban. Akiket már nem lep meg semmi, akár jó, akár rossz, mert a mindennapi megszokás bizonyos patinát von idegeinkre a színjátszás élvezetével szemben, már előre valami gyönyörűséget képzelünk magunk elé, elgondolva, hogy viszontlátjuk nagyasszonyunkat, legdrágább és legféltettebb nemzeti büszkeségünket: a Nagyaszonnyt.

Szinte ideges, feszült várakozás fogott el mindenkit, amíg az első felvonás eleje tartott s amíg nem lépett ki a színpadra a hőfehér hajjal is elragadóan bájos Blaháné. S amikor kijött, nem maradt tenyér összeverten és emm maradt szem szárazon: az egész színház, de maga Blaháné is könnyeztek a meghatottságtól. A közönség minden tagjának szívét összeszorította a boldogság édes érzete, hogy itt láthatja Debrecen-

ben Magyarország mult és jelen századának legnagyobb művésznőjét, — viszont a legnagyobb „nagymamát” szemmel láthatólag frappirozta az a félóra hosszát tartó tapsvihr, melynek minden egyes csattanásából ki lehetett érezni, hogy szivből jön, igaz és őszinte lelkesedésnek és örömmek a megnyilvánulása.

S amikor megszólalt a nagyasszony, a mikor énekelt, minden egyes szava, hangjának minden rezgése édes muzsikaszó gyanánt szivünkbe lopóztak, lelkünkben tökéletes visszhangot keltettek s általa gazdagabbak lettünk egy felejthetetlen emlékekkel, amit bensőnkben soha sem lehet kitörölni. Csak rá kellett néznia z arcokra, milyen feszült figyelem kísérte a színpadon játszi könnyedséggel és az öregséget mimelve is fiatal rugékonysággal mozgó, áldott tehetséggel művésznő minden mozdulatát, gesztusait, az egész lényét. Micsoda csillogás a szemekben, amelyek visszatükröztetik azt a lelket megtisztító, nemes meghatottságot, amelyet egyedül csak a Blaháné egyéniségének hatása képes fölkelteni. Sirtunk, könnyeztünk, nők és férfiak, öregek és fiatalok, mint ha csak mi is a valóságban átéljük volna azt a szép történetet, amit Csiky Gergely oly gyönyörűen megírt klasszikus vigjátékában.

És az a tánc a második felvonásban, a Nagyaszonny palotása: micsoda eleganciát, milyen született lelki nemeséget és előkelő finomságot áruolt el minden tánc-lépése, remek testtartása, gesztusainak természetes bájosága. Mindennél csak azt a ma is tisztán csengő, ragyogóan csodás énekhangot csodátuk jobban, amely mindig a füllünkben hangzik, akkor is, amikor már régen elhagytuk a színházat.

Az előadás többi résztvevőinek nagy részéről is csak jókat írhatunk. Igazi öröm volt viszontlátunk Gyöngyi Jolánt, mint vendéget, a debreceni színház volt szubrett-énekesnőjét Márta szerepében, akinek kedves játékmódora, kellemes megjelenése és szép hangja kitűnően érvényesült Blaháné mellett. Ligeti Lajos tábóri lelkésze elsőrangú alakítást adott. Olyan pompás öreg figurát adott, hogy minden jelenését megtapsolták. Horváth Kálmán Örkényi báró szerepében kedvesen előkelő modorban nagyon jó volt, teljes illúziót keltett. Blahánéval együtt énekelt duettjében, hangja ügyesen érvényesítette. Jó volt Kardos is; Miske ellenben nem tanulta meg szerepét, ami ilyen alkalomkor különösen nagy hiba.

(—ély.)

Vasárnapi előadások. Holnap, vasárnap délután 3 órakor Gaál klasszikus magyar bohózata, a Peleskei notárius kerül színpadra mérsékelt helyarákkal az új beállításban, a címszerepben Borbély Sándorral. Este kisbérletben Blaháné felléptével Bokor száz arannyal jutalmazott eredeti népszínművét, a Kurucfurfangot adják, melyben Blaháné kívül, aki a furfangos kuruc menyecsét játssza, a szintársulat egész személyzete foglalkoztatva van.

Blaháné vendégjátékai. Mivel az első három Blaha-estére a jegyek már napokkal ezelőtt elkelték, az igazgatóság felkérte a nagy művésznőt, toldia meg debreceni vendégszereplését még három estével, hogy így a bérlő közönség is gyönyörködhessék a nagy művésznő játékában. Blaháné teljesítette az igazgatóság kérését s csak egy pihenő napot kötött ki magának. Ennélfogva az igazgatóság a következőképp állapította meg a Blaha-esték sorrendjét:

Kedden pihen a művésznő.
Szerdán: Nagymama, C bérletben.
Csütörtökön: Kurucfurfang, A bérletben.
Pénteken: Sári bíró, Blaháné bucsufellépte.

A három utolsó előadást rendez helyárakkal bérletben tartják meg.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtözsdével szemben — levő bódében. —

Gyorsajtás a Csapó-utcán.

Elgázolt öregasszony.

Szigoru szabályrendelet tiltja a város belterületén a gyorsajtást. A vonatkozó szabályokat be is tartatják a bérkocsisokkal, meg azokkal, akiknek személye nem imponál a rendőrlégényeknek, de bizony, ha a nagy urak passzióiról van szó, akkor azok egészen nyugodtan keresztülszáguldozhatnak a gyanútlanul járó-kelők testén, nem esik ezért semmi bántódásuk. Ismerjük Rostás István főkapitány teljes pártatlanságát és szigorúságát, ezért meg vagyunk róla győződve, hogy az alábbi eset kapcsán szigorúan meg fogja hagyni alantasainak, hogy mindenkiel szemben nagyon vigyázzanak a gyors hajtásra vonatkozó szabályok betartására és az ez ellen vétőket akkor is szigorúan büntessék meg, ha a sebes hajtásból szerencsétlenség a véletlen folytán nem származott.

Ma délelőtt egy szegény, nyomorék özvegy asszony, Sinka Miklósné 48 éves, hat gyermekek családanya a Csapó-utcán keresztülment épp akkor, amikor a legnagyobb volt ott a forgalom. A préposthoz igyekezett, hogy kis gyermekei számára valami könyöradományt kérjen a jölekkü főúrtól. Abban a pillanatban vágatott arra Szabó Béla huszárszázados fogata, amelynek tízes véru lovait épen nem mérsékelte, sőt a leggyorsabb tempóban hajtotta a gyeplőt tartó közhuszár. Sinkánénak már nem volt ideje kitérni a kocsi elől, az elütötte és a szerencsétlen nő a kerek alá került. A gyorsan előhívott mentők részestítették első segélyben a szerencsétlen asszonyt, aki az arcán és bal oldalán súlyos sérüléseket szenvedett. Azután beszállították a kórházba, ahol most ápolják. A rendőrség pedig megindította a vizsgálatot.

Sinkáné gyermekei Nyil-utca 17. szám alatt lakásukon most a legnagyobb nyomorban szynlődnék. A jószívű emberbarátok feladata, hogy a hat kis árváról gondoskodjanak.

Mulatság.

A FÜGGETLENSÉGI KÖR BÁLJA.

A debreczeni függetlenségi kör ma este rendezte a Bika-szálló dísztermében bálját, a mely fényes sikerénél fogva méltó folytatása volt a kör előző évi mulatságainak. A bálon Tüdős János dr., az első kerület országgyűlési képviselője is megjelent és sokan voltak ott a függetlenégi párt vezérférfiai közül is. A jelenvolt hölgyek névsora itt következik:

Asszonyok: Vékony Gáborné, Tolvaj Gáborné, ifj. Kecskés Istvánné, Terdik Jánosné, Mihály Károlyné, Cseresznyés Ferencné, Kovács Péterné, Némethy Jánosné, Nagy Bálintné, Jóna Bálintné, Nagy Jánosné, Kozma Istvánné, Rácz Józsefné, Tóth Jánosné, — Oláh Istvánné, Oláh Ferencné, Csuka Lajosné, Buray Jánosné, Gyökös Józsefné, Szilágyi Istvánné, Börr Istvánné, Szabó Jánosné, — Pecze Istvánné, Dézsi Lászlóné, Balla Ferencné, Ecsedi Jánosné, Kegyes Mihályné, Kovács Jánosné, Sarkady Istvánné, Busi Bálintné, Hüse Józsefné, Harsányi Lászlóné, Szilágyi Gáborné, Szilágyi Józsefné, Bencze Mihályné, Kertész Istvánné, Kertész Lászlóné, Katona Jánosné, Tóth Sándorné, Dézsi Józsefné, Ujfaluassy Gáborné, Tóth Bálintné, — Szilágyi Gáborné, Szilágyi Lajosné, ifj. Nagy Istvánné, ifj. Kozma Ferencné, Vértessy Andrásné, Kondor Lajosné, Simon Józsefné, Erdélyi Károlyné, Erdélyi Gáborné, Ötvös Jánosné, Kovács Ferencné, Seres Józsefné, Seres Istvánné, Nagy Sándorné, Kovács Sándorné, Vértési Jánosné, Vértessy Józsefné, Kiss Sándorné, Hajduböszörmény, Scheffel Hugóné, — Teremi Gáborné, Pethő Lajosné, Király Istvánné, Hika Tamásné, Zong Jánosné, Kertész Jánosné, Szöllösi Dánielné, id. Kertész Istvánné, Borsos Józsefné, Böszörményi Mihályné.

Leányok: Vékony Juliska, Vékony Esz-tike, Faragó Erzsike, Burai Erzsike, Cseresznyés Juliska, Terdik Esz-tike, Mihályi Rózsika, Kovács Zsuzsika, Virág Zsuzsika, Nagy Mariska, Jóna Rózsika, Jóna Mariska, Nagy Mariska, Kozma Juliska, Rácz Juliska, Tóth Mariska, Oláh Juliska, Szigeti Juczika, Halász Juliska, Szabó Mariska, Szatmári Juliska, Burai Katica, Gyökös Esz-tike, Bör Juliska és Katica, Dézsi Rózsika, Bana Esz-tike, Ecsedi Piroska, Kegyes Erzsike, Kovács Erzsike és Juliska, Sarkadi Juliska, Busi Erzsike, — Harányi Juliska, Busi Erzsike, Harsányi Juliska, Szilágyi Esz-tike, Szilágyi Mariska, — Katona Erzsike, Tóth Juliska, Dézsi Erzsike s Juliska, Tóth Mariska, Vértési Erzsike és Juliska, Tóth Mariska, Kender Mariska, Simon Bözsike, Erdei Katica, Erdei Mariska, Erdei Rózsika, Balla Esz-tike, Ókrös Rózsika, Balla Erzsike, Kovács Mariska, Kovács Róza, — Nagy Mariska, Kovács Esz-tike, Vértessy Juliska, Vértési Esz-tike, Kis Rózsika Hajduböszörmény, Ferenczy Erzsike, Teremi Mariska, Pethő Juliska, Király Juliska, Király Margit, Zong Juliska, Hika Irénke, Kertész Rózsika, Szöllösi Katica, Kertész Kata, Borsos Erzsike.

A lepke-táncestély. A lázas előkészületekből, melyeket a rendezőség a jótékony nőegylet által szombaton, e hó 28-án a Bika dísztermében rendezendő estély sikere érdekében kifejt, egyre világosabban bontakozik ki ennek a nálunk ritka látványosságában menő mulatságnak a képe. Elkészültek a gyönyörű rózsafüzérek, melyek kiváló gondtal és izléssel vannak összeállítva ennek a nemes virágainak legritkább és legpompásabb példányaihoz. Ezek által a báterem díszítése a tündérmesék rózsakertjének illuzióját fogja kelteni s dekoratív hatásában bizonyára felülmúlja a nálunk eddigelő bemutatott összes báli díszleteket. Érdekes meglepetésül szolgál majd a hölgyek hajába tűzött lepkék, melyeket teljesen az egyéni izlés szerint választhatnak ki s amelyeknek káprázatos pompájáról csak magán az estélyen alkothatunk magunknak fogalmat. Megérkeztek a cotillon-figurák táncolásához szükséges jelvények és felszerelések is. — Ezek után itélve, a bohókás, kacagtató jelenetek, díszes felvonulások és festői csoportozatok egész sorára nyílik kilátás, melyek állandóan lekötik a figyelmet s élénk derűségben tartják a kedélyeket. A közönség érdeklődése az estély iránt már is szokafanul nagy mértékben nyilvánul, a páholy jegyek nagyrésze elkel. Minden jel arra vall tehát, hogy a „Lepketáncestély” lesz az idei farsang leglátványosabb és leglátogatottabb mulatsága, melyre a rendezőség, minthogy meghívók nem bocsátatnak ki, ez uton hívja meg újjal Debrecen város és vidéke mulató közönségét.

A Polgári Asztaltársaság művészestélye. Kiváló művelőzetre van legjobban kilátása a debreceni közönségnek. A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság február hó 4-én a Dréher sör-csarnok helyiségében rendkívül fényes műsorú estélyt rendez, amelyen való közreműködésre a rendezőségnek alanti kitünő erőket sikerült megnyerni. Mártonfalvy, Mártonfalvyné, Miske Aranka, Ligeti Lajos, Unger Annuska, Gál Zoltán dr., Thuryné Csige Böske, Zilahy Gyula, Hajnal Arthur, Deák Béla és Fábán Margit lesznek az estély szereplői s ez a névsor előre is jelzi, hogy ilyen fényes estély még alig volt az idei farsang során. A műsor után tánc lesz reggelig. Kiss Béla muzsikája mellett. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét erre az estélyre.

A fodrász-ijuság bálja. A debreceni fodrász ijuság február hó 12-én az Arany Bika szálloda dísztermében a saját könyvtáralapja javára jótékonycélu zártkörű bált rendez. — Belépti-díj: személyre 2 korona, családjegy 3 személyre 5 korona. Jegyek kaphatók minden fodrász üzletben és este a pénztárnál.

Kefegyári munkások mulatsága. Stern József és Testvére kefegyár részvénytársaság munkásainak önképző és segélyező egy-lete saját alapja javára február hó 18-án a Royal szálloda dísztermében táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 30 fillér, családjegy 3 személyre 3 korona 60 fillér, előre váltva 1 korona 20, illetve 3 korona 40 fillér. A mulatság kezdete este 9 órakor. Jegyek előre válthatók: Stern József és Testvére kefegyár r.-t. Piac-utca raktárában, Oláh Sándor fodrász üzletében (Mester-utca) és a rendezőség tagjainál.

ság munkásainak önképző és segélyező egy-lete saját alapja javára február hó 18-án a Royal szálloda dísztermében táncestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 30 fillér, családjegy 3 személyre 3 korona 60 fillér, előre váltva 1 korona 20, illetve 3 korona 40 fillér. A mulatság kezdete este 9 órakor. Jegyek előre válthatók: Stern József és Testvére kefegyár r.-t. Piac-utca raktárában, Oláh Sándor fodrász üzletében (Mester-utca) és a rendezőség tagjainál.

A Zenede városítás előtt.

A Debreceni Zenede rendkívüli közgyűlése.

Tudvalevő, hogy a Debreceni Zenede és Debrecen város között már régebben tárgyalások indultak meg a tekintetben, hogy a Zenede városi intézményre alakíttassék át. A város a zenedét átveszi s a maga erkölcsi és anyagi erejével hatalmsa, virágzó intézeté fejleszti. Ezt a nagyfontosságú kulturális eszmét a város részéről Kovács József polgármester és K. Tóth Mihály dr. kultúrta-nácsnok sok megértéssel és lelkesedéssel karolták fel, a közoktatásügyi miniszterium is a Debreceni Zenedét, mint a legnagyobb pártolásra érdemes intézményt ajánlotta a város figyelmébe, ekként a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a város és a Zenede között kötéendő szerződés tervezetét is megállapították, melyet mindkét fél közgyűlése van hívava elfogadni.

A Debreceni Zenedében e célból tegnap tartották meg a rendkívüli közgyűlést, melyen az alapítók nagy számmal jelentek meg. Ott voltak többek között: Ujfaluassy József dr., Zádor Lajos, Kardos László, Simonffy Emil, Kemény Mór dr., Komlóssy Dezső, Kövy Lajos, Falk Lajos, Tóth Emil dr., Liederman Mihály, May Andor, K. Tóth Mihály dr., Keiner Adolf, Bodnár Géza, Hirschfeld Ármán, Koss Zsigmond, Dömsödy Ferenc, Ulrich Jenő, Spitz Lipót dr. ügyész és Piribauer Ferenc, a Zenede titkára.

Az ülést Ujfaluassy József elnök rövid beszéddel megnyitotta, megállapította a határozatképességet, majd Simonffy Emil igazgató történelmi visszpillantást vetve és más városok példáját ismertetve, kifejtette a városi iskolává való átalakítás szükségességét és nagy horderejét.

Spitz Lipót dr. ügyész ezután felolvasta a városasl kötéendő szerződés tervezetét és az új szervezeti szabályzatot, melyet az alapítók közgyűlése egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadott — s a szerződés megkötésére Ujfaluassy József dr. elnököt, Simonffy Emil igazgatót és Spitz Lipót dr. ügyészt bizta meg.

Az ülés végén Zádor Lajos lelkes beszéd keretében méltatta ennek az ügynek nagy kulturális jelentőségét Debrecen város történetében és egyúttal az alapítók nevében a vezetőség gondos és körültekintő munkájáért köszönetet mondott.

Mint értesülünk, a város legközelebbi közgyűlésén szintén letárgyalja a Zenedével kötéendő szerződést s ekként az egész ügy lebonyolítása már csak rövid idő kérdése. A Zenede városításával a tanárokra is a rég óhajtott és méltán megérdemelt megnyugvást hozza, amennyiben városi alkalmazottak lesznek, fizetésük megfelelően javul és megkapják a nyugdíjjogosultságot olyképen,

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

hogy a Zenede szolgálatában eltöltött éveik a megfelelő díj befizetése mellett nyugdíj-jogosultságukban visszamenőleg beszámíthatnak.

Asszonyok világából.

*

Kacér nők és tetszelgő férfiak.

Írta: Jókai Mór.*

Kedves Barátnőm!

Nem olyan könnyű feladat arra megfelelni, hogy mit tartok én a kacér nőkről?

Idézhetném ugyan egy, ezen műfajban elismert tekintélynek mondását. Csernovits Péter volt. Egy föltűnő szép hölgy felől kérdezték a véleményét. Tudod barátom, ez olyan, mint a tarka ló: az ember megbámulja, azt mondja: „ejny de szép tarka ló; de azért nem szeretném, ha az enyém volna.”

Azonban, ha nagyon utána járok, a saját emberségemből is mondhatok valamit, foglalkoztam én is a kacér nőkkel.

Mert hát én nemcsak doktor vagyok és képviselő és Adria-tengerész, meg Athenaem-nyomdász és általános takarékpénztáros, sőt Generali-igazgató; hanem ugy-úgy üres óráimban még regényeket is írogatok s alkalom van több rendbeli kacér hölgyekkel megismerkedni. Így a régi táblalábakban a spekuláló kacér nővel, az Erdély aranykorában a rabnőből lett veszedelmes hurival, Széchy Máriában a politikai cselszövővel, a „Szegény gazdagok”-ban a titoktartóval, az erénytetővel, a „Fölfordult világ”-ban a házasság vadászóval, az „Új földesur”-ban a szivtelennel, elelben a „Szerellem bolondjai”-ban a nagyon sokszívűvel, a „Fekete gyémántok”-ban a kacér külszín alatt tiszta lelkűvel, a „Köszívű ember fia”-ban a bosszúállóval, az „Arany ember”-ben kétfélével: s: a gyilkos cselszövővel és a naiv tudatlannal, az „Enyém-tied-övé”-ben a romlott szíviú kalandornővel, az „Élet komédiásai”-ban a politikai szerepvívővel, az „Eppur si muove”-ban a szenvedélyessel, az „Egy az Isten”-ben a raffinált magasztos heténával, a „Névtelen vár”-ban a vezeklő bukott nővel, a „Szabadság a hó alatt”-ban a magas eleművel, a „Páter Péter”-ben a zabolátlan vad szenvedélyűvel; „Akik kétszer halnak meg” bemutatja a magasabb művészeti csalónót, a „Szeretve mind a vérpadig” a veszedelmes csábító nőt, a „Lőcsei fehér asszony” az őriönő, halálig szerelmes asszonyt, a „Pab Ráby” a Fruzinkát, a „Kis királyok” a falusi kacér menyecskét, a „Három márványfej” az ördögtől megszállt zárdahölgyet, a „Nincsen ördög” éppen kétféle is, ha nem hármát, a „Tengerszemű hölgy”-nek és a „Sárga rózsza” pusztai szerelmes leánynak még az akadémiát is sikerült részükre hódítani (kivéve az akadémia Józsefét, aki nem engedte magát elcsábítani) s ha nagyon erőltetem az analízist, még talán a elközelebb bemutatott Magnétát is sikerülne e díszes kategóriába besoroznom, ám-bár inkább prűdek tartom.

Mindezek után nem kések kimondani, miszerint az én írányt nem adó véleményem az, hogy a kacér nők nagyon szükségesek a világon, — mert azok nélkül regényt írni éppen nem, regényt csinálni pedig semmiképen sem lehetne...

A második kérdése, tisztelt barátném, az, hogy mit tartok a tetszelgő férfiakról? Hát vannak nem tetszelgő férfiak is a világon?

Megvallom, hogy én is tetszem magamnak.

Hisz szeri kegyed azt a közmondást, hogy „a férfi, ha csak egy fokkal szebb is az ördögénél, már akkor szép”?

... Nohát, — nekem volt egy ismerő-

* Ezt a levelet a költőkirály a kacér nőkről és a tetszelgő férfiakról egy előkelő magyar írónéknak írta.

söm, aki csak két negyedrészt fokkal lehetett szebb annál a bizonyosnál.

Nyáron sokszor ebédeltem egy asztalnál a derék... ic Lacival. Tekintélyes táblalábíró volt ő; gazdag földesur és sasai törzsvendég. Nagy feje volt és kurta lába, de annál szélesebb gyomra. Vörös haja volt és vörhenyes szakáll, ami melléve végéig ért. Haja és szakállja soha megfésülve nem volt. Ebéd után a pincérnek nem kellett megkérdezni, hogy mit fogyasztott, mert minden ételnek volt valami maradványa azon a hatalmas szakállon megörökítve. Az ábrázata rücskös volt és ragyás; ellenben a viharok által platinával bevonva. Semmire sem tudta a vizet használni.

Hát egyszer az történt vele, hogy a gazdaság egy deputációt küldött ki, melynek feladata volt valami országos ügyben felmenni Bécsbe a mindenható miniszterhez. László barátomat is beválasztották a deputációba.

Bécsben aztán a küldött-társai rajta estek, hogy „de mi velünk bizony ilyen sárosan, szurtosan nem jössz a miniszterhez!” s „compelle, intrare” bevitték a fürdőbe, megmosdatták, kifésültették, megfrizozták, gálába öltöztették.

Mikor aztán megindultak együtt az audienciára, a lépcsőn lemenet meglátia magát László barátom abban a nagy álló tülkörben ott a lépcső végén s nagy örömmel kiált fel:

— Nini! a K... i Muki is itt van!

Mint hogy soha sem látta magát megfésülködve, elnézte a tülkörbeli képmását a K... i Mukinak.

Nohát ennek a tisztelt barátomnak volt az a mondása, mikor szutyonvatták, hogy miért nem tartja rendben a külsejét?

— Így is szeretnek engem az asszonyok!

Ez az ember előttem mind a mai napig az öntetsző férfiak mintaképe.

Igaz hive
Jókai Mór dr.

Színház és művész et.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután Peleskei nótárius, énekes bohózat. Este Kurucfurfang, népszínmű, Blaháné fellépte (Kisbérlet).

Hétfő: Nagymama, operett, Blaháné fellépte (Bérletszünet).

Kedd: Izrael, színmű (B bérlet).

Szerda: Nagymama, operett, Blaháné fellépte (C bérlet).

Csütörtök: Kurucfurfang, népszínmű, Blaháné fellépte (A bérlet).

Péntek: Sári bíró, népszínmű, Blaháné fellépte (B bérlet).

Szombat: Tosca, opera, bemutató előadás (C bérlet).

Vasárnap: Délután: Táncoz huszárok, operett. Este Sasiók, dráma (Kisbérlet).

Blaháné — Nagymama.

Öreg, cinikus színházi emebek ünnepi hangulatban ültünk ma este szokott helyünkre a színházban. Akiiket már nem lep meg semmi, akár jó, akár rossz, mert a mindennapi megszokás bizonyos patinát von ideginkre a színjátszás élvezetével szemben, már előre valami gyönyörűséget képzelünk magunk elé, elgondolva, hogy viszontlátjuk nagyszonyunkat, legdrágább és legféltebb nemzeti büszkeségünket: a Nagyszonyt.

Szinte ideges, feszült várakozás fogott el mindenkit, amíg az első felvonás eleje tartott s amíg nem lépett ki a színpadra a hófehér hajjal is elragadóan bájos Blaháné. S amikor kijött, nem maradt tenyér összevevőre és em maradt szem szárazon: az egész színház, de maga Blaháné is könnyeztek a meghatottságtól. A közönség minden tagjának szívét összeszorította a boldogság édes érzete, hogy itt láthatia Debrecen-

ben Magyarország mult és jelen századának legnagyobb művésznőjét, — viszont a legaranyosabb „nagymamát” szemmel láthatólag frappírozta az a félóra hosszat tartó tapsvihár, melynek minden egyes csattanásából ki lehetett érezni, hogy szívből jön, igaz és őszinte lelkesedésnek és örömmek a megnyilvánulása.

S amikor megszólalt a nagyszony, a mikor énekelt, minden egyes szava, hangjának minden rezgése édes muzsikaszó gyanánt szívéinkbe lopóztak, lelkiünkben tökéletes visszhangot keltettek s általa gazdagabbak lettünk egy felelthetetlen emlékekkel, amit bensőnkől soha sem lehet kitörölni. Csak rá kellett néznie z arcokra, milyen feszült figyelem kísérte a színpadon látszi könnyedséggel és az öregséget mimelve is fiatal rugékonysággal mozgó, áldott tehetségű művésznő minden mozdulatát, gesztusait, az egész lényét. Micsoda csillogás a szemekben, amelyek visszatükröztetik azt a lelket megtisztító, nemes meghatottságot, amelyet egyedül csak a Blaháné egyéniségének hatása képes fölkelteni. Sirtunk, könnyeztünk, nők és férfiak, öregek és fiatalok, mint ha csak mi is a valóságban átéljük volna azt a szép történetet, amit Csiky Gergely oly gyönyörűen megírt klasszikus vígjátékában.

És az a tánc a második felvonásban, a Nagyszony palotása: micsoda eleganciát, milyen születtet lelki nemeséget és előkelő finomságot árult el minden tánc-lépése, remek testtartása, gesztusainak természetes bájossága. Mindennél csak azt a ma is tisztán csengő, ragyogóan csodás énekhangot csodátuk jobban, amely mindig a füllünkben hangzik, akkor is, amikor már régen elhagytuk a színházat.

Az előadás többi résztvevőinek nagy részéről is csak jókat írhatunk. Igazi öröm volt viszontlátunk Gyöngyi Jolánt, mint vendéget, a debreceni színház volt szubrett-énekesnőjét Márta szerepében, akinek kedves játékmódora, kellemes megjelenése és szép hangja kitűnően érvényesült Blaháné mellett. Ligeti Lajos tábori lelkésze elsőrangú alakítá volt. Olyan pompás öreg figurát adott, hogy minden jelenését megtapsolták. Horváth Kálmán Örkényi báró szerepében kedvesen előkelő modorban nagyon jó volt, teljes illúziót keltett. Blahánéval együtt énekelt duettjében, hangja igazesen érvényesítette. Jó volt Kardos is; Miske ellenben nem tanulta meg szerepét, ami ilyen alkalomkor különösen nagy hiba.

(—éty.)

Vasárnapi előadások. Holnap, vasárnap délután 3 órakor Gaál klasszikus magyar bohózata, a Peleskei nótárius kerül színre mérsékelt helyárrakkal az új beállításban, a címszerepben Borbély Sándorral. Este kisbérletben Blaháné fellépte Bokor száz arannyal jutalmazott eredeti népszínművét, a Kurucfurfangot adják, melyben Blaháné kívül, aki a furfangos kuruc menyecskét játssza, a szintársulat egész személyzete foglalkoztatva van.

Blaháné vendégjátékai. Mivel az első három Blaha-estére a jegyek már napokkal ezelőtt elkelték, az igazgatóság felkérte a nagy művésznőt, töltsön meg debreceni vendégszereplését még három estével, hogy így a bérlő közönség is gyönyörködhessék a nagy művésznő játékában. Blaháné teljesítette az igazgatóság kérését s csak egy pihenő napot kötött ki magának. Ennélfogva az igazgatóság a következőképp állapította meg a Blaha-esték sorrendjét:

Kedden pihen a művésznő.

Szerdán: Nagymama, C bérletben.

Csütörtökön: Kurucfurfang, A bérletben.

Pénteken: Sári bíró, Blaháné bucsufellépte.

A három utolsó előadást rendez hely-

árrakkal bérletben tartják meg.

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben — levő bódében. —

HIREK.

A MEGEHETŐ IBOLYÁK ÜGYÉBEN.

A Mészárosok és Hentesek Lapjának van egy melléklapja, melynek címe „Az asszony lapja”. Ebből vesszük ki e kedves apróságot:

Az Asszony Lapja ez évi első számában a főnti címmel cikk jelent meg, amelyet tisztelt női olvasónk bizonyára nagy érdeklődéssel olvastak. De nagy érdeklődéssel olvasta Szávay Gyula, az országos hírlő költő is és versben szólal fel az ellen, hogy a virágokat, a melyek eddig a szerelem jelvényei és közvetítői voltak, ezentul az emberek gyomrukba tömjék. A rimes tiltakozás így szól:

A MEGEHETŐ IBOLYÁK ÜGYÉBEN.

*Tek. szerkesztő ur közlőnyében
Borzadva olvassuk a hírt,
Melyet oda a „szakácművészet”
Egy buzgó munkatársa írt
S amely a csemege-rovatban
Receptet arra nézve dá,
Hogy cukrozottan s habba verve,
Mint egyik meg az ibolyát.*

*„Az alanyi költők nevében
En tiltakozom hevesen,
Az ibolya szív virág a
S a gyomoré ne is legyen.
Aki mit főz a szerelemben,
Am cukrozottan egye meg,
De már a kis ibolyaszőlak
Csak kivételek legyenek.*

SZÁVAY GYULA.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban január 22-én vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Szele György lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János lelkész, a Homokkerti imaházban Bercecz József szénior.

Az ágostai hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Kossuth Ferenc betegsége úgy látszik súlyosabb természetű, mint aminőnek kezdetben gondolták, úgy, hogy az orvosok tanácsára Kossuth Ferencnek hosszabb ideig kell ágyban maradnia; ezért Ceglédre sem mehet el január 24-én, ámbar szándékában volt, hogy részt vesz a Turinban járt százas bizottságnak az ünnepélyén.

— **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** Komárom város feliratot intéz a kormányhoz, hogy a városi tisztviselők végleges fizetésrendezését sürögösen vigyék keresztül. A feliratot megküldték Debrecennek pártolási céljából. Ez ügyben a közgyűlés fog határozni.

— **Stettina államtitkár a debreceni nagyváradi vasut megnyitására.** Mint már jelentettük, a jövő szombaton, e hó 28-án helyezik üzembe a Debrecen és Nagyvárad között épített új vasutat, amely ugyanekör megkezdí rendes forgalmát. A megnyitáson Stettina József kereskedelmi államtitkár is jelen lesz, akinek ünnepélyes fogadtatását most készítik elő. Nagyváradon bankettet is terveznek az államtitkár tiszteletére.

— **A Sümegi Paál affér.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a Sümegi Vilmos és Paál Alfréd között támadt lovagias ügyete békésen intézték el. Sümegi megbízottai kijelentették, hogy felük a zsebkendő lobogtatással sem Paál Alfrédet, sem mást nem akart sérteni, mire Paál megbízottai kijelentették, hogy felük sajnálja a Sümegivel szemben használt kifejezést.

GLÜCK JÓZSEF
Áru- és lámpa kereskedésebe
Piacz-u. 6. a nagytemplom mellett.

— **Tarnay Alajos jubileuma.** Hírneves zeneszerzőnk, Tarnay Alajos, egy remekül sikerült hangverseny keretében ünnepelte meg husz éves évfordulóját annak, hogy mint komponista nagyrészt zeneműveivel gazdagítja a zeneirodalmat. A „Debreczeni Zenekedvelők Köre” a budapesti Royal-szálló hangversenytermében nagyszámu és előkelő közönség részvételével tegnapelőtt megtartott ünnepség alkalmával egy gyönyörű babérkoszorúval kedveskedett a zseniális zeneszerzőnek, akinek játékában oly gyakran gyönyörködött a debreczeni közönség a Debreczeni Zenekedvelők Köre által rendezett hangversenyek alkalmával. A koszoru Debreczen város színeit viselő szalagok voltak a következő felirással: „Tarnay Alajosnak — a Debreczeni Zenekedvelők Köre.” A művészt nagyon meghatóta ez a figyelem, melyet a következő tartalmu sürgönyben köszönt meg: „Babérjuk gyönyörű estémek lelke mélyéig meghatótt. Fogadják hálás, meleg köszönetemet és üdvözetemet. Készséges hívők: Tarnay Alajos.”

— **A Reichmann-kőbánya-ut burkolása.** A Reichmann Ármín-féle Kőbánya részvénytársaság azt kéri a várostól, hogy a telepe előtt eszközölt utburkolási költségeket, ami körülbelül 10.000 koronát tesz ki, térítse meg. A főmérnök ma terjesztette be e tárgyban jelentését, amely a kérdés jogi részét nem érinti, hanem csak a burkolás minőségét és kiterjedését tárgyalja. A kérelem teljesíthetőségének kérdéséről a jog- és pénzügyi bizottság fog véleményt nyilvánítani.

— **Az Izr. Ifjak Dalkörének szerdai dalestélye** iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyelárusító helyeken a belépőjegyek javarészt már napokkal ezelőtt elkapkodták. A nagysikerűnek ígérkező magánszámokon kívül a dalkör három hatalmas, nagyszabású száma, melyek közül az egyikben a klasszikus zsidó dalköltészet minden kincse benne van, szintén nagy művelvézetet ígér. A dalkör ezuton hozza köztudomásra, hogy az esti pénztárnyitás fél 8-kor lesz, a dalestély pedig fél 9-kor kezdődik a Bika dísztermében. Helyárak: Páholy 8 korona, I. rendű ülőhely 2 korona, II. r. ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

— **A Szabad iskola új ciklusa.** A debreceni Szabad Iskola második félévi előadásai hétfőn, 23-án kezdődnek. Ez alkalommal Kovács Gábor dr. egyetemi m. tanár a Szabad Iskola titkára tart előadást „A kapitalizmus lényege és kialakulása” címen. Az előadó ugyanezen tárgyról a napokban Nyiregyháza tartott előadást, a Kereskedők és Gazdák Körének meghívására. Az előadás vázlatát a következők lesz: A tőke fogalma és a tőkés termelés. A kapitalizmus hármias alakja. A profit. A nagybirtok szerepe a kapitalizmusban. Jövő kilátások. Az előadás este 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1c. szám, II. emelet) és teljesen ingyenes. Itt hívjuk fel már a közönség figyelmét a keddi előadásra, melyet Tánódy Endre dr. szatnári ügyvéd, a kiváló szociológus fog tartani a magyar középosztályokról. Ez előadás részletes tervezetét majd keddi számunkban közöljük.

— **A nők rendszerint nem törődnek az emésztéssel és bélműködésük rendben tartásával és mikor ennek következtében már sokat szenvednek gyomor bajokban és hosszantartó székrekedésben, valami haszontalan és gyakran ártalmas pirulákkal akarnak magukon segíteni. A ki már segíté hashajtószert használt, nem talál elég dicsérő szót a valódi Ferencz József-keserűvízre, oly annyira fe-**

lette áll e természet-teremtette gyógyviz az általában használatos hashajtószereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetből kifolyólag következőkben számol be: „A természetes Ferencz József-keserűvíz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodaképen hatott. Rögtön megszüitette a hányást és a belső szerveket az egész terhesség alatt rendes állapotban tartotta.” A ki nem bírja az igazi Ferencz József-keserűvizet gyógyszerésznél vagy fűszerésznél beszerezni, az rendelje meg levelezőlapon közvetlenül a Ferencz József-források szétküldési igazgatóságánál, Budapesten.

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.

Piacz-u. 32. (volt Szedlák-ház.)

Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönöket ad.

Takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett elfogad.

— **Nyilvános köszönet.** Fejér Ferenc dr., Bernharth Sándor, Szöllös Dezső dr. urak 25—25, Gaszner Géza, Hochfelder Jakab és egy ismeretlen ur 10—10, Frigyesy Jenő 30, Radó Bertalan 1, Reiner Vilmos 2, Reiner Mór ur 50 és a Korona takarékszövetkezet szintén 50 koronát voltak szivesek hozzájárítani a Szabad Iskola céljaira. A szives adományokért a nyilvánosság előtt mond köszönetet Kovács Gábor dr., jogtanár, a Szabad Iskola titkára.

— **Uj zálogház Debreczenben.** A „Gazdák Bankja r. t.” azt a kérelmet terjesztette a polgármesterhez, mint elsőfoku iparhatóságához, hogy kézzizálogizlet megnyitását engedélyezze. A polgármester rövidesen határozni fog a kérvény tárgyában.

— **Leányzsúr.** A vasárnap délutáni leányzsúr, amely pontban öt órakor veszi kezdetét a Royal-szálló nagytermében, Hatvany Lajos, az ismert nagyevű kritikus tart előadást a modern magyar irodalomról. Ezután Reinitz Béla dr. fogja sajtát szerzeményű Ady-nótáit élelni. Reinitzről, aki époly eredeti egyéniség a zeneirodalomban, mint Ady a költészetben, a kritikusok egybehangzó véleménye, hogy zeneszerző még nem értette egy meg a költőt és nem érezte egy át a költő érzelmeit, mint Reinitz az Ady háborgó indulatait. Az előadást tea és tánc fogja követni. Az előadók iránt olyan nagy az érdeklődés az egész városban, hogy azt hisszük, hogy az Ady-kultusz Debreczenben is nagy számban fog híveket találni.

— **Egy hentesmester balesete.** Pávay József hentesmester ma délelőtt a vágóhídon foglalatokodott levágott sertései körül s e közben az egyik husvágó balta a lábára esett olyan szerencsétlenül, hogy súlyos sebet ejtett saját magán.

— **Valódi, egészen új divatu perzsiáner** boa eladó. 339. telefon szám alatt megtudható.

— **Tömeges nyugdíjazások a rendőrségnél.** Tömeges nyugdíjaztatás iránti kérvényt terjesztett ma be a városhoz Rostás István főkapitány. Dusa József, Vasas István és Veress Sándor gyalogrendőrök betegségük miatt saját elhatározásukból nyugalomba kívánnak vonulni. Ügyük a tanács elé kerül.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényéni, cukorbetegségnél, vörhenyéni, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleletek a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — Képrekeretozés és áruvegzés a logolcsóbban!

— Han

zép-osztályú rium tanfolyamutatója vé a Royal sz zeneszerzők hangverseny kus Károly kesergőjéve zongora kis Kovács Ján János. Zong Höfflinger A balmon győ elő: Rónay Ilona, Balog kiemelkedő zett D-moll kesnek ígér tésével kizá összeállított közönség sz díj nincs.

— A M

dagyernek tárgyát képe nyörrel élvez kát. Ajánljuk páratlan élvez este itt mara díj nincs.

— Jogi

könnyítése. lozsvárt azo vizsgáikat a tenni, de K rövid ideig helyettesítő ket felölő j az illetőket s pituláló kurz baszigorlaton Aki jogvége torátushoz ju vári összes rendszert és „Tájékoztató tesen megkül

— A Pol

kezet Piac-ut igen olcsó h leszthető köl értékpapir fe

— Az „E

vaszi divatla tek és 2 k quariumában.

— A vil

friss csapolás összes helyis változatos vil tisztelettel Ha

— Gyöny

nogan és Sor plombázár

— Szél s

kas Imre győ fnyál.

— Mübu

tem a n. é. bu év óta fenáll ezer korona a kitom át s gyá hóban Piac-ut kot is létesite butorok olcs a közönség re gamat ajánlva Gyula műaszt utca 17.

— Bukj el

szes uj kuplék Antalv József

Kov

Téli

— **Hangverseny.** A Nöth zeneiskola közép-osztályú és a budapesti zeneconservatorium tanfolyam növendékei haladásuknak bemutatása végett, február 5-én este fél 8 órakor a Royal szálló dísztermében, a jeles magyar zeneszerzők műveiből válogatott műsorral hangversenyt rendez. A hangversenyt Markus Károly zenekari kísérettel a Rákóczi kesergőjével nyitja meg. Hegedűm játszanak zongora kísérettel: Link Gyula, Káldor Imre, Kovács János, Mauk Géza, Mészáros Rácz János. Zongorán játszanak: Tóvizi Aranka, Höfflinger Andor és Szemerédy Béla. Cimbalmos gyönyörű verseny darabokat adnak elő: Rónay Margcsa, Mauk Emilia, Király Ilona, Balogh Berta és Bódi Irma. A műsor kiemelkedő pontja lesz Nöth tanár által szerzett D-moll vonós-négyes. A kiválóan érdekesnek ígérkező műsort Kovács János vezetésével kizárólag a zeneiskola növendékeiből összeállított zenekar zárja be. Az érdeklődő közönség szíves figyelmét felhívjuk. Belépti-díj nincs.

— **A Magyar Király kávéházban** a csodagyermek vonós-négyes általános bámulat tárgyát képezi. A szép számu közönség gyönyörrel élvezte a négy apróság művészi játékát. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe ezt a páratlan élvezetet. A gyermekek még néhány este itt maradnak. Naponta új műsor. Belépti-díj nincs.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szeminárium, Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat a közeli hónapokban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszert és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

— **A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet** Piac-utca 73. szám a. 15-ik évtársulata igen olcsó heti befizetésekkel könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít betáblázásra, értékpapír fedezet és kezesség mellett.

— **Az „Elite” és Revue Parisienne** társasági divatlapok 1000 divatképpel megjelennek és 2 koronáért kaphatók Aczél anti-quariumában.

— **A világhírű, eredeti Pilseni állandó friss csapolású sör** kapható a Royal-szálloda összes helyiségeiben, ugyancsak naponta változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Gyönyörű bál** kelmék és diszek Donogán és Somossynál Debrecen, Kistemplombazár.

— **Szél süvit a pusztán végig...** Farkas Imre gyönyörű új nótája 1 K 20 Antal-fyánál.

— **Műbutorgyár Debrecenben.** Értesitem a n. é. butorvásárló közönséget, hogy 6 év óta fenálló műasztalos üzletemet ötven ezer korona alaptőkével műbutorgyárrá alakítottam át s gyárammal kapcsolatosan február hóban Piac-utcán egy nagy butor-csarnokot is létesíték, hol a legfinomabb modern butorok olcsó szabott árak mellett lesznek a közönség rendelkezésére bocsátva, magamat ajánlva, vagyok tisztelettel Kovács Gyula műasztalos, műbutorgyáros, Darabos-utca 17.

— **Bukj el szoknya...** valamint az összes új kuplék gramofon lemezen is kapható Antalffy Józsefnél.

Csipke, tüll és szövet függönyök, ágy és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtör-lők, paplanok, matrácok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Fatörzseket veszünk,** dió, cseresnye, juhar, kőris, tölgy és szilfákat Jancsó Testvérek asztalosok, Debrecen, Csapó-utca 17. butorraktár.

— **Kérjen árajánlatot** Gergely Samu beton- és vasbeton-cső gyáráról Miskolc, Vay-ut 9. — Állandó raktár ázott és furott kutakhoz, továbbá hidak és földalatti vízvezetőkhez betoncsövekből 10 cm. belmérettől 125 cm. belméretig. Vállalkozik víztelenítési, szárazzátélteli és beton-munkálatok szak-szerű kivitelére.

— **Megbízható biztosítási üzletszerző,** ki szervezésben is alapos jártassággal bír, megfelelő fixum és napidíj ellenében felvé-
tetik. Ajánlatok Frankl Andor és Társa cég-hez Debrecen intézendők.

— **Irodai tisztviselőt** keresünk mielőbbi belépésre Ajánlatok bizonyítvány másolattal fizetési igények megjelölésével Hegedűs és Sándor könyvkiadó hivatalához Debrecen, Kossuth-u. 11. küldendők.

— **Alig használt,** új divatu valódi perzsiáner boa azonnal olcsón eladó. Cim a ki-adóban megtudható.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Legszebb órák, ékszerek
legolcsóbban vásárolhatók
GASPARIK ÁDÁM
műtörés és ékszerésznél Debrecen, Hunyadi-u. 12.

Ujdonság!
12 drb. elsőrendű képes lap csak **3 korona**
DEMNER JÓZSEF
fényképész
ujjonnan megnyitott fényképészeti műterme
levelező-lap osztá yában
=> **Szent Anna-utca 5. sz. alatt** <=>

Asszonyoknak.

Budapesti levél.

A flirt, a férjhalászat, a házasságtörések évszaka — a kalendárium ezt szerényen farsangnak keresztelte el — hivatalosan is jogaiba lépett. Friss, parázs szenzációk kerül-
nek terítékre, a mik valóságos életiziként hatnak enervált idegeinkre.

És megindult a harc a divat a toálet csatamezején is, az „entravée” szoknyák léte-
re való küzdelem. Lux Terka 40 éves nyulánk asszonyai állottak csatasorba a rövid, szűk, fiatalító szoknya viselet védelmére és koruk energiájával, erős életöztönükkel ők kaparintották el a győzelmi babért.

A dunaparti Bristol szálloda eddig csak mint az előkelő idegenek szállóhelye volt ismeretes. *Mits* mesteré az érdem, hogy az etablissement ma már a budapesti társasá-
gos élet fejlesztése és főképen a háziasszonyok kényelme szempontjából valóságos missziót teljesít. — A szálló modern hallja, kiváló izléssel és raffinált kényelemmel be-

rendezett külön étkező termei, kedvenc talál-
kozó helyei a legdisztigváltabb társaságok-
nak. Imponáló számban láthatjuk ez össze-
veteleken a legújabb estélyi toaletteket, Poi-
ret, Dorecet híres modelljeit, gáz és gyöngy-
ből összeállított költeményeket a legbájosabb
novitással — a dekolletált ujakkal — minden,
minden empire stílusban.

Ez a stíl lesz a „note dominante” a ta-
vaszi divat terén is. Magas miderszoknyák,
rövid derekak és a — csaknem már feledésbe
ment — kicsiny figaró.

Fővárosunk legelőkelőbb divattermének
a *Monaszerly house* vezetője *Gessler* ur már
valóságos tanulmányokat végez a februári
udvari bálra, melynek ő a legrégebb founis-
seurje, mint az Andrassy, Károlyi, Eszter-
házy stb. családok meghitt tanácsadója is a
divatos öltözködésben.

Grand toalettekre alkalmas, csodás kel-
méket láthatunk *Szándassy Gyula* Szervita-
téri kirakatában. Csak telivér művészlelek
kreálhatta őket. Nagy virágu brokát selyem,
arany- és ezüsttel himzett gáz a legtünemé-
nyesebb pasztel, vagy erős, élénk színekben,
tüll, krepp, muszlin, bársony, charmeuse,
vagy satin beauty, mind meganyi elsőrangú
illuziót keltő holmik.

Az empire stílhez idomul a haj- és cipő-
viselet is. A legújabb *Pessl* frizura elől sima,
míg oldalt a fültre kicsi, nyitott loknik om-
lanak. Hátral az egész fej egy lokni-tenger gyö-
nyörű hajtüskével díszítve. Nagy választékot
találunk *Pesslnél* a legújabb fejdíszekből,
a melyek mint egy együtt tartják a frizurát s
az az újszerűségük, hogy csak a tarkón —
egyik fültől a másikig — vonul végig.

Uj divatu cipők dolgában valóságos kis
iparművészeti kiállítást nyújt a *Bence* cég
Váci-utcai kirakata. Kis, vagy nagyobb csa-
tokkal ellátott bársony, atlasz, antilop, lakk-
cipők tájékoztatnak ott bennünket a legújabb
chaussure attrakciókban.

A harisnya és keztü gondos megvá-
lasztása nem kevésbé fontos tényező toalet-
tünk összhangja tekintetében. A Váci-utcai
Schneider cég itt a legfejlettebb izlést is kielé-
gíti. A holt selyem, fonalszál igen jelentős
szerephez jutott e téren. A bőrkeztüüt erősen
szoritja a hosszú, pókhálószerű, finom se-
lyemkeztüü. Nemcsak ez a chic most, de ha-
sonlíthatatlanul kellemesebb viselet, különösen
tánc-alkalmakra.

Ugyanilyen pókhálószerű a bál haris-
nya is, ez a kis selyem gézet, mely alól in-
gerlően válik ki a női dessous habos csipke-
halmaza.

A női dessousnak egyébként is fontos
szerepe van a bál szezon alatt. A csipkés hal-
mazatok, combinashionok, lehelletszerű bál
chemisek, a valancien, battiste és szallag
finom változatos művészi összeállításában
szinte hihetetlen zsenialitást fejt ki a *Haris*,
Zellinger és társa Váci-utcai cég ötletes fő-
nöke *Fabinyi* ur.

Az empire stíl hódítását mi sem jellemzi
jobban, mint a Váci-utcai évszázados *Lech-
ner* cég órakirakata, amely a lapos férfi zseb-
órától, a karkötőbe illeszhető bijouktól kezdve
a monumentális íróasztal- és kandalló órákig
empire-stílusban és kétségbeejtő pontossággal
mutatja, hogy hányat ütött az óra és memem-
tőként figyelmeztet bennünket arra, hogy az
idő eljár.

A bál termek hódító illatában önkényte-
lenül is *Naeter Luizára* kell gondolnunk, a ki
alighanem egyenes leszármazottja a függő
kertjeiről híressé vált Semiramisnak. Vala-
hányszor Andrassy-uti virágos boltjába lé-
pünk el-elcsodálkozunk ennek az intelligens
asszonynak finom ötletességén, a melylyel
üzletét valósággal művészi nivóra emelte. Az
ő virágai élnek és vallomást tesznek.

Mondaine.

Kovács Gyula és Társa Debreczen, Fötér 55.
(Hungária kávéház mellett.)

Téli ujdonságok

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szörme kabátok,
leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, pongyo-
lák, színházi és esti köpenyek divatszínekben.

Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kabátok dus választéka
a legolcsóbb szabott árak mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1911. január 21.

Készáru tartott, áprilisi buza erősen favorisált.

1910. októberi buza	10.71—72
1911. áprilisi buza	11.34—35
1910. májusi buza	—
1911. áprilisi rozs	8.09—10
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.76—77
1911. májusi tengeri	5.72—73
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Órák és ékszerek

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

órák és ékszerész

Piac-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

Regény-csarnok.

A nyomorúság iskolája.

(Folytatás.)

Már este hétre járt az idő.

A megszeppent jegyző reszketett mint a nyárfalevél.

— Egy lovas legényt kellene elfuttatni a pandurokért, — szólalt meg az egyik esküdt.

De a pandurok két óra járásnyira vannak s mire ide érnek, éjfél is lesz. Mit csinálnak? . . . Mit csinálnak?

Egy lovas legényt mégis elküldtek, rá parancsolva, hogy a mint csak bír, úgy vágasson.

Csak ilyen sötét ne volna, másfél óra alatt talán mégis oda érhetne.

— Valami nagy veszedelemtől félek, jegyző uram, — csóválja fejét egyre az öreg bíró.

— Adjuk ki nekik a holttestet, — tanácsolja a jegyző.

— Nem arról van most már szó. Czibakékat fenyegeti veszedelem.

— Értesíteni kell az egész közbirtokosságot.

Értesítjük. A kisbíró sorba járja az urakat. Medvedy Pál ur vállalt vonit, hagyjanak neki békét ilyen hiábavalósággal. Egy másik komposzessor azt mondja, nem nagy kár lesz, ha fölgyújtják is a Czibak ur házat. Sőt még ha bele ég, az sem lesz nagy kár, mondja rá a másik. Egy kövér urat épen a vacsoránál talál a kisbíró, az elneveti magát. „Részeg az egész előljáróság”, mondja és tovább folytatja vacsoráját.

Az egész közbirtokosságból senki sem jön el a falu házára. A bíró föl szólít néhány gazda embert a szomszédságból, egy sem vállalkozik rá, hogy Czibak urat őrizzék, csak hadd őrizze ő a saját bőrét.

Két ember már eljött volna ugyan, de a feleségeik visszatartják. Mit? Azért a hitvány uzsorásért kockáztassa valaki az életét? Csinálnak vele a mit akarnak, nyuzzák meg elevenen; rég megérdemelte.

Hidegen, közönyösen hallgatja mindenki, hogy micsoda veszély fenyegeti Czibak Antal házat, sokan még kárörömmel. Ugy kell neki.

— De hát csak nem hiszik, emberek, hogy Czibak ur gyilkos?

(Folyt. köv.)

Pension Hausner, Abbazia.

I. rangú ház, központ, pormentes fekvés, a parton, balkon szobák, legszebb tengeri kilátás, kert, lift, villamos világítás, magas forrásvíz, bécsi konyha, olcsó árak. Prospektus. Interurb. Telefon 38. Távirati cím: Pension Hausner.

Indiai fogcsapp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 0 fillér.
Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden bőrkevényedést megszüntet, ára 70 fillér.
Fagyhalzsam, a legerősebb fagyot és az ezzel járó viszketettségét azonnal megszüntet, ára 70 fillér.
A fentiek csak a

Balazs Odön utóda
HARSÁNYI LAJOS
„Reménységhez” címzett gyógyszerárában
DEBRECZEN, Csapó utca 18. sz. alatt kaphatók.

A közelgő

alkalmi ünnepekre

legjobb saját készítményű

czipőket és csizmákat

jutányos árért lehet beszerezni

Csapó-u. 19. szám alatti czipő üzletben

MEZŐMÉL.

Eladó szőlővesszők.

Gyökerező Európai immunis bomok talaja alkalmas vessző a következő fajokból eladó: Erdel, Ezerjé, Hécsleher, Olasztrilling, Sárfehér, Szerémizöld, Chacseles, Kadarka, Nagyburgundi, Kövidinka, Oportó, Szilankamarka, Furmint és még mintegy száz csemegéjéből ezrenként 12—15 forint.

A vesszők erősek és dugyökerűek, így pótlásra is teljesen megfelelnek. Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve.

Czím: Szűcs Sándor Flá, szőlőtelepe Bihardószeg.

A többszörösen kitüntetett csodás hatású háziszser a Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében felülmulhatatlan gümőkóros izom- és ideglájdalmak, fej- és foglajás, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül lágyasí és égési sebek fájdalomainak megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő és testvév háziszser. Kapható városunkban a következő cégekkel: Steiner Manó, Mihalovits Jenő gyógyszerárában, Központi drogueriarában, Deutsch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére kereskedésében. Érmihályfalván: Matrai Ákos gyógyszerárában. 1.20, 2. —, és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. sz.

Egy kísérlet bebizonyítja

hogya

Róth Antal

villanyerőre berendezett kávépörkölőjén
Csapó-utca 17. szám

minden fél órában frissen pörkölt legfinomabb kávé keverékek minőségileg felülmulhatatlanok.

Miklós Emil

tűzifakereskedő

Debreczen, József kir. h.-u. 58.

Pontos kimérésben házhoz szállít

elsőrendű száraz tűzifát

waggon, öl és mm.-ként.

Megrendelések telefon száma 733

Butor részletfizetésre

a legegyszerűbbtől a legmodernebbig kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos árban kapható

Grünfeld Mór

püspökladányi butorkereskedőnél,

aki leveleiben tudakozódásra minden felvilágosítást is készséggel megad.

„Gyöngyvirág Crème”

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, lehérré és üdév teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Aki
husárut

a
legjobb vásárában Bécsben el akar
adni

forduljon a törvényszéki legbejegyzett
hus bizományi üzlethez

S. Steiner, Wien, III.

Grossmarkthalle

aki a bizományi eladását küldött **vágott sertés, borjú, bárány** valamint **marhasus, májfélek és vadak legkülönösebb feltételek** melletti árusítását eszközli.

Kitünő parcella földek!

A kialakulandó villamos vasut mentén 9 hold föld 200 négyszögölenként való és lakások építés lesz parcellázva, a melyek szőlő, nyaraló és lakások építésére igen alkalmas hely, négyszögölenként még most 3 koronájával igen előnyös bankfizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni **MEZŐ ÁRMÉN** fatelepén.
Wesselényi-tér 6. Berta gózmalom mellett.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat hivatalosan lepecsételt palackokban

Camis és Stock gőzpároló-telepéből, BARCOLA.

Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

HŰTŐTELEPEKET, JÉGGYÁRAKAT

vágóhidak, husipar, söripar, tejgazdaságok számára vagy bármely egyéb célra a legnagyobb telepektől a háztartási szükségletekig szállít:

L. A. RIEDINGER, AUGSBURG,
gépgyár magyarországi vezérképviselése:

GELLERT IGNÁC és TSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

L. A. R. eredeti „DIESEL” rend-
ausburgi „GIESEL” szorú
motorok vezérképviselése.

Előkelő referenciák!
Gyors szállítás!
Előnyös fizetési feltételek!

Meghívó.

A vendéglősök, hentesek és mészárosok műjegygyára részvénytársaság Debreczenben
1911. évi február hó 9 én délután 3 órakor tartja meg a „Dreher vendéglő” virág-
termében (Piacz-utca 45.)

I. évi rendes közgyűlését

melyle a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Az igazgatóság:

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére és a szavazatok összeszámlására két tag kijelölése.
 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése, a múlt évi zárszámadásoknak benyújtása, a mérleg megállapítása, a nyereség elhelyezése iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. Az alapszabályok 1. és 15. §-ának módosítása.
 5. A kisorsolt három igazgatósági tag helyének betöltése, és egy újabb igazgatósági tag megválasztása 3 évre.
 6. 5 felügyelő bizottsági tag választása 3 évre.
 7. Esetleges indítványok. (Alapszabályok 16. §.)
- Kivonat az alapszabályból: 11. § Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik 5 napnál a közgyűlést megelőzőleg részvényeit a társaság pénztárában, vagy más, a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénztáraznál letenni, a le nem járt szelvényekkel együtt.
- A részvények letelhetők a társaság pénztáránál, vagy a Debreczeni Hitelbank Rtg (Széchenyi-utca 1.) vagy pedig a Debreczeni Kereskedelmi Rtg. (Piacz-utca 49.) pénztáránál.
- Az eredeti mérleg és nyereség számla a hivatalos órák alatt a társaság irodijában megtekinthető.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Hatalmazott részvénytőke szá	1580.—	Részvénytőke számla	100000.—
Pénztár egyenleg	14 83	Folyószámlahitelezők	16044.41
Alapítási költség szá	2618 98	Válto számla	44000.—
leírás	261 40	Ármentő tételek	4 036.28
	2357 58	Egyenleg mint nyereség.	164150.69
Irodaberendezés bútortzat és felszerelés számla	935 91		7642.94
leírás	221.09		
	714.82		
Jég és hűtőgép szá	48557.46		
Dieselmotor	28746.35		
Tartány	847.24		
Mélykut	5007.60		
Fogt	1679.50		
Könyv és nyomtatv. szá	924 60		
leírás	92.46		
	832.14		
Gyári és új épület	35624 27		
Villanyvilág. berend.	421 30		
Előleg	200 —		
Lakoház és telk	35409.74		
Szerzám	1931 90		
Hűt házi berend.	3443.40		
Folyószámla adások	796 28		
Árukészletek telár szerint	2876 63		
Kétes követelések	157 58		
	171193.63		171793.63

Kelt Debreczen, 1910. december 31-én.

A könyvelésért: **Biró Marcell,** Márkus **Jenő,** A könyvelésért: **Antalfy Gyula,**
igazg. tag. ügyvezető igazgató. pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Hauer Bertalan, Füst **Ödön,** Halász **Izidor,** Némethy **János,**
elnök. alelnök.

Rosenberg Adolf, Szabó **Mihály,** Varga **Imre.**

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ottó Sándor, Frenkel **Jenő,** Gotlieb **Emil,** Medgyaszay **Sándor,** Winkler **Márton.**
elnök.

Magy. szakácsműv. kiállítás, Budapest.

A **MAGGI**-féle húsleves-kocka

a MAGGI-féle izesítővel és MAGGI leveseivel táblákban,
elnyerte

a legmagasabb kitüntetést:

a
dizsoklevelet.

A MAGGI-féle készítmények előbbi kitüntetései: 17 ártamdíj, 3 állami tisz-
teletdíj, 10 nagydíj, 83 arany érem, 23 tiszteletdíj, 12 dizsoklevél, stb.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Ügyes, megbízható fiatal ember, raktárnoki vagy pénzeszedői állást keres, ki a helyi piacot jól ismeri. Czim a kiadóba.

Tisztességes megbízható házaspár házmesternek felvétetik Széchenyi-u. 44.

Társ kerestetik 5—10.000 koronával, «Biztos jövő» jelige alatt a kiadóhivatalban.

Egy jócsaládból való fiut doboz szabász tanulónak felvesz a dobozgyár.

Telekkönyvvezetői, bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró 32 éves, családos ember irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Egy jó családból való fiut könyvművész tanulónak felvesz a dobozgyár.

Adas-vétel.

A halgyár mellett egy új ház eladó. Értekezhetni Csontos Testvéreknél Wesselényi-ter 10.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részlefizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz megyünk rendelést felvenni **Adler és Schwartz Simonffy-utca 5.,** halpiac, Seszina-ház.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40—50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debreczen, Sas-u. 4.

Egy 300 literes boros hordó eladó. Czim a kiadóba megtudható.

Boroczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajes hordók kaphatók Biacz-utca 49. sz. alatt a keresztpületben.

Egy jókarban levő ágy eladó Miklós-u. 10. szám alatt.

Asztalozoknak való ju deszka eladó. Czim a kiadóba.

Lakás.

Két szoba, konyha, spájk közel a piachoz kerestetik. Czim a kiadóba.

Belthelyiségek a zenede épületében (Csapó-utca 20.) május 1-re kiadók. Bővebb felvilágosítással a zenede házmestere szolgál.

Három szobás lakást keresek közel a Piachoz. Czim a kiadóba.

Kiadó egy csinosan butorozott szoba Iskola-utca 8. sz. alatt.

Május 1-re kiadó 3 szobás utcai lakás parkettes, villanyvilágítással, vízvezeték, fürdőszoba, fentlevő konyhával, spájk, nagy fűskamara, jó víz az udvarban, Arany János-utca 57. sz. alatt. Értekezhetni a tulajdonossal, a kapu alatti feljárnál jobbra.

Különbőle.

Két első rendű (A) bérleti támlásszék átadó. Czim a kiadóba.

Özv. urinónél 2—3 fiatal uriember teljes ellátást kaphat. Czim a kiadóba.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Szépen himzönő himzést, monogrammot elvállal. Czim a kiadóba.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izléseken készítene a »Seres Testvérek«. Piacz-utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Abbazia. Vermes Penzió. Elsőrangú családi ház a déli parton az új tengeri fürdővel szemben. Elegáns szobák — Kötöny konyha. Vill. vil. Forrásvíz. Táv. és fürdők a házban. Mérs. árak. Felnőtt leányok kíséret nélkül is elfogadtatnak és jólétükről minden tekintetben gondoskodás történik.

Ügyes varrónő házakhoz ajánlkozik Darabos-u. 61. szám.

2—3 fiatal ember teljes ellátásra felvétetik Ispotály-u. 15. alatt Csizsár Ferencznél.

Műlogak és fogsorokat készít Magyar fogmütermé Szent-Anna-u. 5.

Weisz Ferenoz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorban kivételben, mersékeit árban

Magyar Bodegában

Kossuth-u. 6. sz. sz. alatt

kaphatók: Prágai sonka, remek felvágottak, zóna villásreggeli, sonkás zsemlye és sendwich. **Kötöny borok. Likörök**
Külön kényelmes étterem.

Nagymagyaralföldi Bank

Reszvénytársaság

DEBRECZEN, Piacz-utca 73. sz. alatt működését megkezdte.

Üzletágak:

Betétek takarékkönyvekre és folyószámlára.

Váltók leszámítolása.

Előlegek értékpapírokra.

Jelzálog kölcsönök nyújtása.

Parcellázások és a mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű ügyletek.

Financirozások.

Árukereskedelmi üzletek.

Törlesztéses kölcsönök.

Safe deposit (páncélszekrény a bérlő saját zára alatt) s általában a takaréknál és banküzlet körébe tartozó összes üzletágak.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Igazgatóság.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Alapított 1876.

Schmidt S.

zongora, hangszer készítő és raktáros
DEBRECZEN, Piacz-utca 73. sz.

Ajánlja duosan felszerelt
zongora, hangszer, czimbalom és zenemű-raktárát,

valamint saját készítményű

!-i zongoráit és hangszereit !-i

Elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken. Zongorák, pianók és czimbalmok bérbe kaphatók.

Czimbalmok részletfizetésre.

Berson

Gummisarok

a cipőt

elegánsan

megtartja.

1911. jan

1. Iga

latban az 1

2. A f

3. Ha

nak adandó

4. Iga

5. Az

sági tag he

állapított zár

2

kap, mely cs

VAGY

Pénztá

Váltó-t

Jelzáló

és

Előleg

és é

Értékp

K 267

Járadék

K 388

dén jeg

Bpe ti

pénzint

Különf

900 dr

részvén

4. K 1

369 dr

ptár r

A. K. 2

185 dr

r. tg r

4. K 20

Különf

Folyós

Pénzint

tőké

Külföld

vény

kam

Felszer

TARTO

Kamat

Igazga

ság,

szolg

üzlet

Adók

Leírás

felsz

köve

1910. é

Családi S

Domahidy

Aczél Gó

Bza

Meghívás.

A DEBRECZENI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VI-ik rendes közgyűlését

1910. évi február hó 5-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja meg, melyre a tisztelt részvényesek ez uton is meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1910-ik üzletévről, ezzel kapcsolatban az 1910. évi zárszámadások betervezése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Igazgatósági javaslat a nyereség felosztása iránt.
5. Az alapszabályok 25-ik §-a értelmében kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre.

6. Az alapszabályok 40-ik §-a értelmében 1 felügyelő-bizottsági tag helyének betöltése 1 évre.
 7. Az alapszabályok 33-ik illetve 34-ik §-a értelmében kilépő 3 igazgatósági tanácsos helyének betöltése 3 évre.
 8. Az alapszabályok 23-ik §-a értelmében előterjeszhető esetleges indítványok tárgyalása.
- Debreczen, 1911. január hó 20-án.

Az igazgatóság.

Figyelmeltetés: 1. Az alapszabályok 17. §-a értelmében szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvényei a részvények letételére megállapított zárhatáridő előtt legalább 60 nappal irattak át nevére.
 2. A részvények szelvényekkel együtt bezárólag 1911. február 1-ig a társaság pénztáránál leteendő.
 3. A letett részvényekről a részvényes névre szóló, a letett részvények és az ezek alapján gyakorolható szavazatok számát feltüntető igazolványt kap, mely csak az abban megnevezett személy vagy igazolt meghatalmazottja részére bír érvénnyel.
 4. A részvények csak a közgyűlés befejeztével és az elismervény visszaadása ellenében adhatók ki.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

	kor.	f.	kor.	f.		kor.	f.	kor.	f.
Pénztár-készlet			226894	72	Részvénytőke			2000000	—
Váltó-tárcza			7080227	73	Tartaléktőke*	200000	—		
Jelzálog-kölcsönök törlesztéses és kamatozó			5148415	33	Hitelegyleti biztosítéki tőke	45000	—		
Előleg kölcsönök terményekre és értékpapírokra	1178092	44			" " tartalék tőke	5566	25	250566	25
Értékpapírok:					Betétek:				
K 267000.— n. é. 4%-os m. korona					könyvecskére	2767358	86		
járadék á K 91.—					folyószámlára	956234	45	3723593	31
K 388800.— n. é. a bpesti és bécsi tőzsdén jegyzett különféle záloglevelek					Hitelezők			248615	—
K 381636,50					Visszleszámítás			2683377	96
Bpe ti és bécsi tőzsdén jegyzett különf. pénzügyi részvények					Lombard terményekre és értékpapírokra			1434840	23
K 108755,00					Engedményezett törlesztéses jelzálog kölcsönök			4740001	55
Különféle sorsjegyek					Engedményezett kamatozó jelzálog és egyéb kölcsönök			883100	—
900 drb. Hajdudorogi Hitel ank r. tg részvény (osztalék 7%)					Intézmények			285900	—
á. K 10.—					Átmeneti tételek			124109	60
K 99000.—					Hátralékos adók			42650	92
389 drb. Hbőszörményi Hitelbank és tptár részvény (osztalék 6%)					Fel nem vett osztalékok			884	
á. K 200.—					1910. évi tiszta nyereség			253155	31
K 78800.—									
185 drb Reichmann Ármín-féle kőánya r. tg részvény (osztalék 12%)									
á. K 200.—									
K 37000.—									
Különféle részvények									
K 3400.—									
Folyószámla adósok	1584111	03							
Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék	423994	49	2008105	52					
Külföldi pénzek, különf. szelvények, értékpapírok függő kamatai stb.									
Felszerelések			32652	39					
			15500						
			16670794	13				16670794	13

* Ez évi hozzájárulással 1/4 millió konona

TARTOZIK.

Nyereség-Veszteség-számla.

KÖVETEL.

	kor.	f.	kor.	f.		kor.	f.	kor.	f.
Kamatok			298048	88	Nyereség áthozat 1909. évről			10032	54
Igazgatóság, felügyelő bizottság, ig. tanács, tiszti és szolgáló fizetések, házbér és üzleti költségek			81226	19	Tiszta kamatjövedelem			590171	46
Adók			51000	26	Értékpapírok kamatai, adómentes	44847	62		
Leírások:					Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék kamatai	22472	15	67319	77
felszerelésből	2018	90			Jutalékok és különféle bevételek			35360	23
követelésekből	18026	57	20045	47	Leirt követelésekből befolyt			592	11
1910. évi tiszta nyereség			253155	31					
			703476	11				704376	11

Debreczen, 1910. év december hó 31-én.

Csatári Szűcs Bertalan, pénztárnok.

Bodnár Miksa, igazgató h.

Sipos Ferencz, főkönyvelő.

A z i g a z g a t ó s á g:

Domahidy Elemér, elnök.

Molnár Antal, ügyvezető-igazgató.

Dr. Kenézy Gyula, alelnök.

Aozól Géza, Bernfeld Sámuel, Dr. Czákó Zsigmond, Darvas Izidor, Dr. Fejér Ferencz, Forrai Ernő, Geróby Pál, Hochfelder Jakab, Wohl Adolf.

A felügyelő-bizottság:

Szabó Kálmán, elnök.

Hj. Schwarz Vilmos,

Kohn Lipót,

Dr. Rittersporn Miklós.

Gyermeke

ezen napokban felmelegedés és gyors lehűlés által könnyen katarrhust kaphat. Ilyen esetben sohse mulassza el, komoly betegség felépését megakadályozni és adja gyermekének a jóit, orvosilag ajánlott köhögéscsillapító szert

Thymomel Scillae.

Készítés és tárolás:
Fragner B. gyógyszerháza
os. és kir. udv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bérmentve előleges fizetés nélkül K 2.00, 3 üveg előre fizetve K 7.—
J üveg előre fizetve K 20.

Vigyázzal a szer nevére, a készítő nevére és a védjegyre.

Debreczenben Miha'ovits J. gyógyszárban

Új órás és ókszerész üzlet
Hunyadi-utca 14.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy Debreczenben Hunyadi-utca 14. sz. alatt dusan felszerelt

ókszer és órás üzletet

nyitottam.

Órajavításokat 2 évi jótállással lelki-ösmeretes és olcsón eszközölök.

A n. é. közönség b. pártolását kérve tisztelettel

Schliffmann Mór.

A gyomor
egészségben való megőrzése

Ez az emésztés megtartásán, előmozdításán, megerősítésén és az elhanyagolt állapotok elkerülésén alapul. Egy kis mennyiségű a kereskedelmi és ipari életben mindenütt alkalmazható és mindenkor előnyös és mindenkor hasznos, mert a mértékletes és ismert követelményeket, melyek a gyomor egészségének és a szervezetnek a megőrzésére és erősítésére szükségesek, mind a gyomor egészségének, mind a szervezetnek a megőrzésére és erősítésére szükségesek, mind a gyomor egészségének, mind a szervezetnek a megőrzésére és erősítésére szükségesek.

FRAGNER B. os. és kir. udv. szállító
a „Fehér utca” gyógyszerháza Prága, Kleinsche 203.
Kerudagassó sarján.

Postai szállítási naponta.
Egy üveg 2 kor. 3 kor. 1 kor.
Postán 1 kor. 2 kor. 3 kor. 1 kor.

Bismark-utca 14. sz. alatt dusan felszerelt

Már 11 krajczárért
vehetünk egy kiló kitűnő félbarna „Korona” kenyeret.

Kapható minden jobb túszer üzletben.

Gyár és kézi raktár Varga-kert. Telefon 825. sz.

Városi raktár: Sas-utca, telefon 845.
Árpád-tér 37. sz. Hatvan-u. 16. sz.
Eötvös-u. 66.

T. c.
Jelen sorainkkal van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy Debreczenben Piac-utca 73. sz. alatt (Tihanyi-ház)

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

cég alatt ötszáz ezer korona alaptőkével pénzügyintézetet létesítettünk, mely működését megkezdette.

Üzletágaink :

1. Betétek elfogadása takarékkönyvecskékre és folyószámlára.
2. Váltók leszámítolása.
3. Hitelnyújtás folyószámlára váltó- vagy értékpapirfedezet mellett.
4. Törlesztéses jelzálogkölcsonök nyújtása (15-65 évi időtartamra).
5. Előlegek értékpapirokra.
6. Parcellázási műveletek s a mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű ügyletek.
7. Bel- és külföldi pénznemek és értékpapírok adás-vétele. Kisorsolt értékek és szelvények beváltása.
8. Gazdasági, kereskedelmi és ipari vállalatok alapításának előmozdítása, illetőleg financirozása.
9. Értékek átvétele megőrzés és kezelés végett (safe depofit), tőzsdei ellátások.
10. Árukereskedelmi üzletek.
11. Ingatlanok vétele és eladása.
12. Kereskedelmi, ipari és gazdasági vállalatok képviselőinek elvállalása s általában minden bank és takarékpénztári ügylet.

Állandó betétek után 5% netto kamatot fizetünk.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság Igazgatósága.

Elnök :
Dr. Megyery Pál
ügyvéd, földbirtokos.

Társelnök :
Krocsák Károly
a „Karánsebesti Faipar Rt.” vezérigazgatója.
Dr. Fekete Lajos
ügyvéd, földbirtokos, (Kisújszállás).
Mandel Lipót
kereskedő.
Olah Géza
földbirtokos.

Alelnök :
Gross Nagy Ferencz
gyógyszerész.
Bordács Gyula
a „Mezőturi Nép-ank Rt.” vezérigazgatója.
Kovács László
a „Debreczeni Agrárbank” igazgatója.
Németh András
szállodatulajdonos.
Szlávy József
földbirtokos (Érkenéz).

Alelnök :
Bészler Károly
Debreczen szab. kir. város árvaszeiki elnöke.
Kanovics László
a „Szatmári Központi Takarékpénztár” ügyvezetője.
Nagy Béla
a „Magyar Készítő Bank Rt.” vezérigazgatója.
Rónay Jenő
a „Szabolcsi Hitelbank Rt.” igazgatója.
Ungváry József
sertéskereskedő, földbirtokos.

Vezérigazgató :
Czira Endre

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG :
Elnök :
Dr. Pepper Mór
ügyvéd.
Hidvéger Miklós
gazdálkodó.
Dr. Váradt Ödön
bankigazgató, (Nagyvárad).

ÜGYÉSZEK :
Dr. Csáth Sándor és Dr. Lukács Béla.

MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM ::
A
Mayer Gépgyár r.-t. Szombathely, Budapest, V., Váci-körút 61. sz.
Malomgépei és teljes malomberendezései a
legtökéletesebbek!
Szták, összes típusú és nagyságu hengerezőek, darutisztítók és koptatók stb. stb.
Szél- és vizimalmok átalakítása motorerőre.
Kérjen árjegyzéket. Részletes költségvetés ingyen.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.